

j

אונקלום

אתם לאמור בה תאמרון לאדרני לעשו
זה אמר עבדך יעקב עם ללבן פרתי

לעקס בעייר

וכו: שגגה הורק כי מילני חלקיים מוכנים למסה כל ערך
 יעקב מוגמר הלהנות: ג) כבר הודיעו זה דוקה נמקום
 שללמ"ד מסתמך "הן מון" הנו לנו גם נמקום שלל דימוי
 הנמלמ"ד (ג'א): ד) אין סבירין יוזם מספטו, ובעוט
 כלו לאנו הותי על גרכות הצעק *

ר' חיים

ישיר קילוח וטולחה. ובזאת מחה דעתינו למקח חכמי יעקב עשו צבצב חזון כלום צפינו יגדייל עליו חלך כרע חס ומלאס, ולפי מה שכתבתי בס' זרירוס סלמהרים נטעו בחנין לרענן כדי שלם ונכנס עמו: **גמלחים:**
עם לנו גדרתי וגור. לירק לדעת מה מודיע חז. גס מה מודעת כל מלהgra הצלחות). ווילוי כי מוזר כי היהס הבר נלהמנים בס' צהובתס לסתודען מהה ליהי היה כל השער יעזור עליו מכהנות גס מכהנות כי וא' ויינד קוורטה קלונטה, ווילס ספר ג' חמץ גדרים הפלס וקרלו חזון עליו צבצב

ז' בתייר

2) פ"י כל הצלחות נכללו היו ידוע חלימותו, הגס צהליינש ידוע הוא שאלג הצלחות יודע נטעו וגנו, לנגיד לחדווי וגנו.

אונקלום

תבה בראשית לב וישלח

ד וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מֶלֶאכִים לִפְנֵיו אֶל-עָשָׂו וְוַיַּלְכֵל יַעֲקֹב אֶזְרָן קָרְמוֹן

יקט בהיר

ב) רגונמייש וקרים לגירכה נב"ר וגמגנומל קאג'יזו ולטן מג' (ז) וישלח יעסבע מלאכיבס. מליחיס ממעס' (ז)

בדרכם, חלה מכה סקמניות שפרקה כל מעלה מקיש לארון. לפניו מונת מה נתקע מכך מחנות וטל מלחמות נלכד ריבס, והוא לא רמיין פירוטס ו'ל' צמן מסמימות קמכו פירוטס טלי מושג זינט למיפוי, כי צבאו והם יזוהה צלאם לפניו גונגה פירוטס צהו עינכו קלך נסס וצלם הם יזוהה לפינוי, וכן צלאם פירוטס לחן גונדר גמבר עוקף פירוטס צוללות כלנו מגויסים היל צאקה'ר' צלאם גונדרס הם יזוקף, וכך כל גון עתקה נסס היל צפויים גס היל דיה צדחו ילק' צס היל וגלו פירוטס לפניו מהוון מלחמות שחיי לפינוי (רא' א'), ובתי מכך'ו מיטוף והגר לשביער גס היל דיה צדחו ילק' צס היל וגלו פירוטס לפניו מהוון מלחמות שחיי לפינוי (רא' א'), ובתי מכך'ו מיטוף והגר

אנו רשות

ס' סייעשו סליחות נערך חצר ימלוכו, הס
ימלוכו סאותו שוניה מכה הצלחות חמוץ ח',
ולס ורלו כי כהו בצע זלה המלחכים מהר,
וזכר זא לא יוללו בצע זלה המלחכים כי כל גיטות
וכל לטבויותם. זו וילך נאנכוון לאקדים פלאות
סה לולחו קודס צדעת עשו מושולם כי נא יעקב
טל דרכן חומיס זל (פס) קדמכו לרעב וכי נאר
על כן צחר לפלאות המלחכים שלג יונטרו להליכת
זמניהם ויסלה מליחcis למא יסתמם גמראתי מעין
ללה זוך כי יכול עשות סדר עלי ידי מרטוי חדס
גס צייל, וזה חמר לפניו פי' נא כוותם פניו
אין כי כורבם לאכמתם זכס לאפר עטרכ נאס
בדבר זהין יכול עשות על ידי צייל חדס, ותמי כי
הוילך לא נאכלהות כהו אל עטך והו חדס
גדול כידוע לפני דרבויס זל (צ'ר ע'ח') וצלחות
אלחrios הפלת שלג יחביב חותם להכינים. הו הפלב
סיקרים לבכורות מצלוי כבז ויונט מל יעקב כלב
יזלה נאכט מה אלה שלהן כן המלחכים. נס גהמאות
צלחות יפהח ורחב (צ'ר ע'ח') גראותו נאכט בכמיס
וכלהומרס זל (פס) מס נטוטי אל ווילכני סוסים
וכוי ע'ח', בזוכו וילך נעל עשות רע. ווילמו אל
זהו פי' טנס האחדלווח צלחות זכ זדרך צלוס
ורבעות נאכט סיוטו חמי ווילך חט שלג ינס עמו
במלחמות זמה שטמו לו זכות אנוטוי. זו וילך על
צפ'ת' תחת קיל'ר' (לכחות מדינה ערינוג). ואנו
זכ זדרך אל עשו שוכו שוניה, אל חיינו שלג צויה

אור בהיר

א) פסוק קוו נישען ס'. ופי' שתרומת לנו ויקנלו נלהנה. **ב)** כי קהות נמ"ד מורה צילמו נחרץ, זה חייו גמתה, על כן

ג) כי יכול לפיזות נאלץ עיר הגס בככר יהל ממקומו, מה שullen כן שדה הלודס נקלע שדיםו ונחלה נפלטוות. (ה)

ה) וכך כmo כ"ה קידעה.

בראשית לב וישלח תכח

2

אחד אלעשו ונם הילך לקרוAth
ארבע מאות איש עמו: ח וירא
עקב מאי ויצר לו ויחז את-העם
אשר-אתו ואת-הצאן ואת-הבקר
הנמלים לשני מחנות: ט ויאמר אמי-
בוא עשו אל-המינה האחת והכחו

קט בחד

11

זור החיים

וְזֶה יִהְיֶה סָנְחָרוֹת, וְלֹא מַחְסָס וְזֶה פְּרִוּת
חֲלוֹת כְּנָם, חֲלֵי כְּרָהָן מַרְלִיס פְּנֵי הַכְּבָד וְחַדְבָּה
כְּלֵמָה לְמַהְיוֹן, וְהַלְּיָמָשׁוֹ מַוְן וְקַוְוִין:
ט. וַיֹּאמֶר חָס בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל־עַמּוֹן
גַּמְלָהָמָה וְכַאֲמָה מַחְנָה כְּרָהָן וְכָאָ
מַחְנָה ۳' סְכָקָן לְמַלְמָה לְפָלִיעָה, נְסִימָה כְּלֵי
וְנִירָה כְּיָסָה שָׂגָה וְלֹא וְהַלְּיָמָשׁוֹ פְּנֵי כְּרָהָן כְּלֵי
כְּלֵי זִין וּפְלַטְמָה עַלְמָה וְהַלְּיָמָשׁוֹ גַּס מַחְנָה כְּרָהָן
וְמַלְטָה גַּל וְכָלָכוֹן), וְכָל עַמָּה יַעֲקֹב צָהָתָנוּת
לְכָל יַעֲרָבָה נִסְסָה וְכָל גַּנוּתָה.

אור בהיר

(ט) מה זה אומנו מה יצא נגנון ספק, הכל ידע טו שום דבר. נס אמר נפלטש
 (ט') פ"י ית' נבניהם עלי. (י') ח' ח' אמר לפליטה פועלן יונן, בלהומכ.
 (ז' ג' קילען ט' נבניהם עלי. יטמן מנהה ק' נפלטש נבניהם עלי.)

אונקלום

וְאֶת־עַמּוֹת אֲחָזָקָה לְבָתָרָה
וְאֶת־עַמּוֹת אֲחָזָקָה לְבָתָרָה
וְאֶת־עַמּוֹת אֲחָזָקָה לְבָתָרָה

תבז בראשית לב וישלח

וְאַחֲרָה עַד-עַתָּה נִיְהִילֵי שׂוֹר וְחַמּוֹר
צָאן וְעַבְדָּר וְשַׁפְחָה וְאַשְׁלָחָה לְהַגִּיד
לְאַדְנֵי לְמַצְאָהָן בְּעִינֵיכֶם: וַיַּשְׁבַּו
הַמְלָאכִים אֶל-יַעֲקֹב לְאמֹר בָּאָנוּ אֶל-

ב' טו

לקט בהיר

שְׁלָרְכִּי כֹּה גַּזְוֵר (לְמִיחָן), סְכָרִי לְגַם נְטָקוּמִים^ט צַי
 (ח' כ"ב, י"ד). הַגְּרוּתִי גִּינְמְרָטוּת מְרוּיִג, כְּלָמוֹר עַס
 לְקַנְקַרְעַשְׁגַּרְתִּי וְמְרַגְגִּי מְזֻתְּסָמְרוּתִי^ט וְלַחַי
 מְמַשְׁצַׁחְיִוְרְכָרְעִיסִי (ח' כ"ה – סְפָרְבְּלִי^ט) וְחוֹדְיִי לְשַׂוְרִ
 וְחוֹמְרִי. הַגְּזַנְגַּלְלִי מְמַלְכָסִים וְמְסַמְּנִי סְלָחִין, זֶ
 הַגְּנוּסִי לְעַנְכָסִים וְלוֹחַ קְלָמִין (ח' כ"ה): שַׁוְרִ
 וְחוֹמְרִי. דִּין הַחֲנִין לוֹמָר מְלָא כְּדוּרִים כְּרוֹבָה כְּרוֹבָה^ט
 וְחוֹמְרִי. הַדְּסָה הַוּמָר לְחַזְיוֹרִי גְּלִילָה קְרָהִי כְּתָרְגָּמָן, וְלוֹמָר
 (ח' כ"ה), הַדְּסָה הַוּמָר לְחַזְיוֹרִי גְּלִילָה קְרָהִי כְּתָרְגָּמָן, וְלוֹמָר
 הַוּמָר קְרָהִי כְּתָרְגָּמָן: וְאַשְׁלָחָה לְהַגִּיד לְאַדְנִי.
 הַוּמָר קְרָהִי כְּתָרְגָּמָן: וְאַשְׁלָחָה לְהַגִּיד לְאַדְנִי.
 לְסֹכְוּשִׁתְשַׁלְמִי כְּלָהְלִי^ט: לְמַצְאָה חַן בְּעַנִּין. סְלָמִי
 סְלָמִי עַמְקָה וְמַקְשָׁקָה הַבְּזָקָן: (ח) בְּאָנוּ אֶל אַהֲרֹן אֶל
 עַשְׂוֹ. סְכִיָּת הַוּמָר הַחִי כּוֹה^ט, הַכְּלָבָה וְוָגָה עַמְקָה
 עַרְוָה, וְסַפְרִי קִיסְיָתְרִי^ט מְזֻתְּסָמְרוּתִי (ג), וְוּמָן מְזֻתְּסָמְרוּתִי^ט.
 הַפְּסָרְלִי קִיְּמָן בְּנֵן מְזֻמָּן הַמְּלִוּאת נְלָחָן קִיסְיָתְרִי^ט מְזֻתְּסָמְרוּתִי
 כְּמַדְגָּלָן מִן סְמָרְגָּלָן (מ' ל'): (ח) בְּכָל פְּרִיכָמָנוּי^ט בְּקִמְעָן
 וְבְקִמְעָן כְּמַעֲלָה^ט: (ט) חַמִּינִית עַזְוֹ נְעַמְתָּה הַוּמָר אַסְוֹה רַעֲשָׁ

אור החיים

אור בהיר

הצטרכו ממנה. ב-1937 נסגרו גזירות יבשנות. ב-1938 נסגרו גזירות חיטה ותירס. ב-1939 נסגרו גזירות חיטה ותירס.

שהגיעו לחוצה לארץ, נסתלקו ונירדו אחרים ונחללו לו. בין שחורמן לבן, היו אוטן מלאכים שנמסרו לו מלויין אותו עד ארץ ישראל. כשהרגישו מלאכי הארץ ישראל שיעקב בא, יצאו לקראתו להחלותיו לו, שנאמר, ויקראו בו מלאכי אלהים, התחילה שמי מחות עזמדין אצל יעקב, שנאמר, מחותם. מה עשה, שלח מלהן בשליחותו. מיד החלו וקדמו לעשו ועשו עצמן בשני ראשי גיסות. פגעה בו בת ראשונה שהיו בה ארבע בנות, נפלו עליה הכהנו ושברווה. נאמר להם הנייחוני, שניני בן בנו של אברהם. הוסיפו להבותו. אמר להם הנייחוני, שאני בן בנו של יצחק שנעקד על גביה המזבח. הוסיפו להבותו. אמר להם הנייחוני, שאני אחיו של יעקב שבא מפדן ארם. התחילה מבקש מהם ולומר להם, יעקב אחי בא לכלל עשרים שנה ואני מבקש לך. בין שהזופר להם יעקב, הגיחוה. אמרו לו, אתה הוא אחיו של יעקב אהבנו, הרי אנו מניחין אותך לכבודו ולאתבתו, שאל לנו בשלומו. כספרשה מהם בת ראשונה, פגעה בו הפת השניה ועשוי בו כמו שעששתה הפת הראשונה. וכן השלישית וכן הרביעית. ומפני שבן עשר אומר ליעקב, מי לך כל הפטינה סזה אשר פגשתי. כשהחלכו המלאכים מה עשה יעקב, אמר להם שיאמרו לעשו, והוא לי שור וחמור. וכי לא היה לו אלא שור וחמור בלבד. מן דורון שלו אטה יודע מה היה אצלו, עזים מאמים ותישים עשרים וגוז. אלא שהצדיקים ממעטין את עצמן, והרשעים מרווחים את עצמן. שכן עשו אומר, יש לי רב. עליהן נאמר, יש מתחער ואין כל, מתרושש והון רב (משל י).

עץ יוסף

שם הפקום ההוא מותנים: **ועשו עצמן בראשי גיסות.** זו אריך לומר לארכבה ראיינו גיסות, וgisot, פרוש, חילוות: **בא לכלל עשרים שנה.** פרוש, זה עשרים שנה שלא ראיינו: **ומפניו שבן עשו אומר ליעקב,** מי לך כל המותנה הזאת. רצוננו לומר משום וקשה דאיין ספק ששאל עשו את כל ההולכים אחורי האדרים והם השיבו לו מחות היא שליחת במציאות יעקב. ואם בזה אריך לשאל ליעקב מי לך כל המותנה אלא על ברחה שאלי מלאכי השרה שאל, ויעקב השיב לו למטה חן בעיני אדוני הוא של אלות הכתנות שנשחת הם להודיעך שהם כל אובי כי למטה חן בעיניך שלל ידי זה תשוב בס אטה להיות אובי, ומאמור ואמר עשו יש לי רב אחיך שב על הפאחים מולי המנחה שאמרו לו מחות היא שליחת לאדוני לעשו (עו' בקוחתי וביפה תאר):

קעה מזרש פנחומא פירוש וישלח

אלו הצדיקים. וכן אטה מזא במשה כשירדה אש במתאוננים, שנאמר, ותבכר בם אש ה' ותאכל בפניך (א). אמר רבנן כי ה' עומר משה רבנו ומשקיע ציפי צמר באומה האש והיא משתקעת בארץ, שנאמר, ותשקע הארץ. לפוך שגדולים הצדיקים יותר מאשר מלאכי השרת. וכן יעקב נטל לשר הגדול ורפסו, שנאמר, וא יעקב איש עמו. וכשהازקה, נטל מחות של מלאכים ושליחות אצל עשו, שנאמר, וישלח יעקב מלאכים לפניו.

(ג) **ויצנו** אTEM לאמור. רב הוזה בר סימון פחת, מעין גרפס ומקודר משחת צדייק מט לפני רשות ממשיכיה, במעין גרפס ומקודר משחת בן צדייק פשפט לפני רשות. כה תאמרון לאدني לעשו, יעקב קורא לעשו אדוני, למורה תורה זרך ארץ לחולוק בבוד למלכות. אמר רבנן ישמעאל, ראה מה כתיב, וידבר ה' אל משה ואל אהרן ויצום אל בני ישראל ואל פרעה (שמות ו), לאדם לחולוק בבוד למלכות. וכן רבנו הקדוש היה כותב לאנטונינוס, יהוֹרָה עֲבָדָךְ שׂוֹאֵל בְּשָׁלֹמָךְ, לחולוק בבוד למלכות. וכך עשה יעקב, שנאמר, מה תאמרון לאدني לעשו. וייעקב תה ישן והקדוש ברוך הוא והמלאכים משפרין אותו, והגה מלאכי אלהים עלים וגוז (בראשית כ). וכתיב, והגה ה' נאכ עליו, והוא היה משלחת כה תאמרון לאدني לעשו. הו אומר, מעין גרפס וגוז. ← **ו מה היכן קי ה מלאכים.** ראה מה כתיב למעלה, ויאמר יעקב באשר ראם מחותה אלהים זה. מהו מחותם, שמי מחותם, שבשעה שהלך יעקב לארים נဟרים היו מלאכי הארץ משפרין אותו ומליין אותו. בין

עץ יוסף

ציפי צמר. פרוש, אגדות צמר שלא נטויה אדו: ורפסו. פרוש, דרך אותו ברגלו שנאמר ואייבק איש עמו, וכדייאתא ברבה פרשה ט' מ' מה דכתיב ואבק איש עמו הוי מ' נתפלא אבק האיש שעמו, רצוננו לומר שפרקוש ואבק לשון עפר ואבק, וכאמר שהאיש שעמו הינו הפלאך נתפלא אבק שהוא נצח ובעל לארכ' ונתעפר בעפר. ויפורש עד אלות השחר, שהיה מתקזק וקס ומתחזק בנדץ יעקב וחזר ונופל לארץ עד אלות השחר (פה תאר): **שנאמר,** **וישלח יעקב מלאכים כ'.** רצוננו לומר דריש סמכינו וכן שפסק הפקיד רקעמו מהיכן קי ה מלאכים כי, או פבונה ישלח יעקב מהמלאכים הקתוגים לפניו רצוננו לומר לפני זה: (ג) **בו צדייק פשפט ליפוי רשות.** שנאי לצדייק להכנע לרשות: **לפדים לחולוק בבוד למלכות.** רצוננו לומר מಡעתם שווים כלומר פרעה לישראל שמי מנה שצאים ששם שארכין לחלק בבוד לישראל כו ארכין לחלק בבוד לפרקעה: **מחנה אלהים זה.** וגוז' ויקרא

וּבְכָלוֹס

אָבִיו יַעֲקֹב: יְהִי־זֶה יַעֲקֹב זֶה בָּהֶר
וַיִּקְרָא לְאַחֲיו לְאַכְלֵלָהֶם וַיִּאֱכַלוּ רְתָמָן
וַיַּלְּינָנוּ בָּהֶר: מִפְנֵר לֵב א' וַיִּשְׁבַּם לְבַן
בָּבָקָר וַיַּגְשֵׁךְ לְבָנָיו וְלְבָנָתוֹ וַיִּבְרֹךְ
אֹתָם וַיַּלְּקֹד וַיִּשְׁבַּם לְבַן לִמְקָמוֹ—
ג' וַיַּעֲקֹב הָלַךְ לְרַבְבוֹ וַיִּפְגַּעַב בָּרָן
מֶלֶאכִי אֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
כַּאֲשֶׁר רָאָם מְהֻנָּה אֱלֹהִים וְהַיְקָרָא

כט בהיר

۹۱۹

נער החיים

ב. ווַיִּפְגַּעוּכו מלכוי וגוי. נוריך לדעתה כוונת חומריו ויפגשו צו"ז). ב. חומריו ויחממו ישבק וגוי מה חזות מודיעין בתוכתו שלמר מעקב כן. גם יעקב מה חזית גדריו. ז. אין יותר כוונת חומריו מניסי. וח'ל (ב"כ ע"ז) כ"כ ימיין סס דזריסס זכות דרכ. ופתט ככתוב ש"כ נצאות כי פלאם כי מלכליים נצחות האספס ה. נצחות לפיא עטנו כלבר כוונת סוף כמעשה, אלה אדמתה לכו ווועץ כמענה סחמיין קרגיט ייעטה כיוקט ה. ג' צהו לעשרה כי לאיזו עטצע חמוץ כי:

וּר בָּהִיר

צ'ח) אונריה בָּנָה נכוונה הנכו הַקְלָנוֹ:

אונקלוס

תכא בראשית לא ויאז

ובגינה כי נסתיר איש מרעהו: אם תענה את-בנתי ואם-זתקח נשים על
בנתי אין איש עמננו ראה אליהם עד
ביני ובינה: ויאמר לבן ליעקב
הנה ! הגל הזה והנה המצבח אשר
יריתи ביני ובינה: כי עד הגל הזה
ועודה המצבח אם-אני לא-ע עבר
אליך את-הgal הזה ואם-אתה לא-
תעביר אליו את-הgal הזה ואת-
המצבח הזאת לרעה: אם אלהי
אברהם ואלהי נחור ישפטו בינוינו
אליה אביהם וישבע יעקב בפחד

לכט בהיר

ונבאים ואנכי חoon הרביה וביר הנבאים ארמיה: י אסג'לעד און אדרשוא הוי גלגול שרים ובחו נם מזבחותם בנהלים על הלאי שדי י וברח יעקב שדה ארט עבד ישראל באשה ובאשה שמרא: ז ובנביא העלה יהוה את ישראל ממזרים ובנביא נשמה:

הפקת שמות נספחים "יוברכ יעקב" עד תלאותם.

ויברך יעקב שרה אֶרְם וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל בָּאָשָׁה וּבָאָשָׁה שָׁמָר: וְבָנְבִיא הַעַלְהָה
לְהָא אֲתִי שְׂרָאֵל מִצְעָרִים וּבָנְבִיא נְשָׁמָר: כַּה הַכּוּם אֲפָרִים תִּמְרוּרִים וְדָמִיו עַל-
תוֹשֵׁב וּבָרְפָטוֹ יִשְׁבֵּל אֶלְיוֹן: יג » בְּדָבָר אֲפָרִים וְתָתָת נְשָׁא הָא בִּשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר בְּבָעֵל וִימְתָה: וְעַתָּה וַיַּסְפֹּו לְחַטָּא וַיַּעֲשֵׂו לָהּ מִסְכָּה מִכְסָפָם כְּתַבּוֹנִים
צָבִים מִעַשְׂה חֲרַשִּׁים כֹּלָה לְהָם הֵם אָמָרִים וּבְתוּ אֶרְם עֲגָלִים יִשְׁקֹון: לְכָן יְהוָה
עַנְרְבָּקָר וּכְטָל מִשְׁבָּטִים הַלְּקָדְמָה בְּמֵץ יִסְעָר מִנְרָן וּכְעַשְׂן מַאֲרָבָה: וְאַנְכִי יְהוָה
אֶלְתָּחֵךְ מַארְץ מִזְרָחָם וְאֶלְהָם וּלְתָתִי לְאֶתְרָע וּמוֹשָׁעָן אֵין בְּלֹתִי: אַנְגִּיל דְּעָתִיךְ
אַמְּרָבָר בָּאָרֶץ תְּלָאָבָות: בְּמַרְעָתָם וַיַּשְׁבָּעוּ שָׁבָעָו וַיַּרְסֵם לְבָם עַל-כָּן שְׁבָחוֹנִים
וְאַתָּה לְהָם כְּמוֹשָׁתְלָל בְּנֵמֶר עַל-דָּרָךְ אֲשֶׁר: אַפְּגָנִים כְּדָבָר שְׁבָול וְאַקְרָע סְגָנוֹ
בְּבָס וְאַכְלָם שֵׁם כְּלָבִיא חַיָּת הַשְּׁדָה תִּתְבֻּעַם: שְׁחַתְתָּךְ יִשְׂרָאֵל בַּיְמֵי בָּעָורָה:
אַהֲרֹן מֶלֶךְ אֶפְאָז וּוֹשְׁעָה בְּכָלְעָרִיךְ וּשְׁפָטִיךְ אֲשֶׁר אִמְרָת תְּנִהְיָלְךְ מֶלֶךְ
שְׁרִים: אֶת-תְּנִלְךְ מֶלֶךְ בָּאֶפְרַיִם וְאֶקְחֵךְ בָּעֶבֶרְתִּי: אֶצְרוֹר עַזְן אֲפָרִים צָפָנָה חֲטָאתְךָ
חַבְלִי יוֹלְדָה יָבָא לְהָואַבְנָן לְאָחָלָם בְּיַדְךָ בְּיַעַת לְאַיִלְמָד בְּמַשְׁבָּר בְּנֵים: אֶמְיד
שְׁאֹול אֲפָרִים מִפְּתָוחָן אֱנֹלָם אַהֲרֹן דְּבָרִיךְ מָוֹת אַהֲרֹן קָטְבָה שָׁאֹול נָחָם יִסְתַּר
עַיְינָה: כִּי הוּא בֵּין אֲחִים יִפְרָא יָבוֹא קָדִים רֹת יְהוָה מִפְּרָבָר עַלָּה וּבּוֹשָׁ
מִקוּרוֹ וַיַּחֲרֵב מַעֲזָנוֹ הָא יִשְׁחָה אֹזֶר פָּלָבְלִי חַמְדָה: יד » תְּאַשֵּׁם שְׁמָרוֹן כִּי
עֲרָתָה בְּאֶלְעָדָה בְּחַרְבָּה יִפְלֹלוּ עַל-לִילָּהָם יַרְטְשָׁו וְהַרְיוֹתָיו יִבְגָּעֵו: יִשּׁוּבָה יִשְׂרָאֵל
בְּרָה יְהוָה אֱלֹהֵיךְ כִּי בְּשַׁלְתָה בְּעָונָה: קָחוּ עַמְּכָם דְּבָרִים יִשְׁוּבָה אֱלֹהָה אַמְרוּ
אֶלְיוֹן בְּלַת-תְּשָׁא עַזְן יִקְחָתָב וּנְשָׁלָמָה פָּרִים שְׁפָתִינָה: אֲשֶׁר וְלֹא יוֹשִׁעָנוּ עַל
וּסְלָמָם לְאָנָרָבָב וְלֹא-נָאמֵר עוֹד אֱלֹהָינוּ לְמַעַשְׂה יִדְנוּ אֲשֶׁר-בָּבָקָר יִרְחָם יְהוָה:
אֲרָפָא מִשְׁוּבָתָם אֲהָבָם נְגַבָּה כִּי שָׁב אֲפִי מִמְנָא: אֲהִיה כְּטָל לִשְׂרָאֵל יִפְרָח
יִשְׁוּנָה וְנַדְשָׁרְשָׁיו בְּלִבְנָנוֹן: יְלִכּוּ יוֹנְקֹתָיו וַיְהִי בְּנֵית הַזָּרוֹן וְנוּתָה זָהָר בְּלִבְנָנוֹן:
יִשְׁבּוּ יִשְׁבֵּי בָצָלוֹ יְחִי דָגָן וַיַּפְרֹחַ כַּגְפָן וְכַרְוּ בְּיַיִן בְּנָנוֹן: אֲפָרִים מְהֻלָּל עַד
עֲצָבִים אֲנִי עַנְתִּי וְאָשְׁרָנוּ אֲנִי כְּבָרוֹשׁ רַעֲנָן מִמְנִי פָּרוֹז גַּמְצָא: מֵי חַבָּס וְיַבָּן
אַלְהָה וּבָנָן וְיַדְעָם כִּי יִשְׁרָאֵל יִרְכִּי יְהוָה וְאֶלְקָמִים יְלִכוּ בָּם וְפִשְׁעִים יִכְשָׁלוּ בָּם:

אונקלום

מחנכים: פ פ פ

תכג בראשית לב ויצא

שם-המקום ההוא מחייב: פפ

לקט בעיר

שענוק בג' נ"ה נ' קדרתו להמלות לו בוגר מוכניס נחוי"ל ושם כוונתנו עכ"ל:
נשלם ויצא בכח עומד לנצה - ואלי בקעה להחיה ושילוח
ההנ"ן יטRELLEL צבאו* לרתקתו (חנוך: 55):
שינוי נסחאות (ויאו: זטבמ"ר)
לתקומו נחוי"ל לגיטמו ועתה לו נוחות, וזה מודיעיך נצחים
לטמי"ז נ"ל טהורם כולם סגולו ממקומם
לתקומו, ולס"י דיק והמ מילון כהמכו ופונטי מממש ציענק כל' וגס היליגיטים סגולו לרתקתו, נס מה נ' גולן
וילג' מה נ' גולן נחלון, וולס נ' גולן כסאלק מגית נ' גולן קרלו המוקם מוניס צולג' נ' גולן צולס
וילג' יונדס מטה"כ כל' סאס' פונט' נ' גולן וויל' פונטי מלגי' ח' צפרי קרלו לו מוניס
ג'ג'ו, ומזה סכמג רס"כ נחתלה הטרקה שאון מלגי' ח' יונדס פיניסוט אנטוורט נ' גולן דה' גולן נ' גולן
ההנ"ן פיניסוט זיט מלגי' מוכניס נחוי"ל ושם כוונתנו עכ"ל:
שענוק בג' נ"ה נ' קדרתו להמלות לו בוגר מוכניס נחוי"ל ושם כוונתנו עכ"ל:

הפטרת ויצא בהושע פרק יא

הספרדים מפטירין לפרש ויצא "זומי תלואים".
והשכנים מפטירין "זיברחה יעקב".

ועמי תלאים למשובתי ולא-על יקראהו יחד לא ירומים: «איך אתה אפרים
אםננה» ישראליך איך אתה כארמה אשימך בצבאים נהפק עלי לבך יחד נכמרו
נחוומי ». לא עשה חרון אף לא אשוב לשחת אפרים כי אל אנכי ולא איש
בקרבך קחש ולא אכוא בעיר: אחריו יהוה ילכו באירה ישאג כידואו ישאנ
ויחדרו בנים מים: «יחרדו צפור מצרים וכיונה מארץ אשור והושבטים על
בהתהם נאם יהוה: יב » סקבני בכח אפרים וברמלה בית ישראל ויהורה עד
רעד עסאל ועם קרוושים נאמן: אפרים רעה רוח ורף קדמים כל היום קנב ושד
וירבה וברית עם אשור יברחו ושם למצרים יגלו: » ורב ליהוה עמי יהורה
ולפקד על יעקב בדרבייו במעלינו ישיב לו: » בכתן יעקב את־אחיו ובאוננו שרה
את־אליהם: » וישר אל־מלאך ויכל בכה ויתחנן לו בית־ישראל ימצאו ושם ידבר
עפננו: ויהנה אלהי הצבאות יהוה וכרכו: » ואתה באליהיך תשוב חסד ומפט
שמר וכוקה אל־אליהקה תמי: » בגען בירדו מאוננו מרמה לעשך אהב: » ויאמר
אפרים אה עשרתי בזאתך און לי בליגיעש לא ימצואלי עז אשריחטא: » ואנכי
יהוה אלהיך מארץ מצרים עד אושיבך באחים בימי מועד: » ורבرتה על

כלה

כלה

בזעם

ישלח

אמריו

עם נחימות מלכות. והנה מילוי נחירותם שנחלמל צו
 (מד ٦) ו' 'צרכ' חת' נcurlas, גס נצון 'curlas' כמו
 סכמונג (ז' ז') ו'ס' נcurlas. גס נצון 'curlas' כמו
 סכמונג (ד' ט') נcurlas חלון גלון עליון. ו' נחימות
 חלו נצר, נcurlas, נצור, כס נחימות חלה חלון, כי
 נצ'ר סום פמקול, סטום חcurlas מוקול טמקה.
 וcurlas נחימות נוקנה, דיעין דימתק. ונציר נחימות
 יעתק, וכס מלכה נינה דעת. ועל כן מליינו גני
 ימתק 'curlas' לחמת קים נצ'. ונצינק מליינו
 גס 'curlas' יסיה. וcurlas שואה נצון דוכלו, על
 כן מליינו גנייה כל נחימות.

ואלו סכמיות נמיימו אל נמיות כה שהי
מלות. על כן נלמר גני הצלב 'כה'
ישם ורعن. ובתום חד לו הצלב נמיות כס 'גנ'ך
ヅルכה גדור' כסוד 'עוות' חוטמיין, אל נמיות 'כה'
הו מופר 'צט'ם'. וולא הצלב יעקב סמליהם
שנכללו מקיים מות צת, על כן 'ישלח יעקב
מלחים' טולא 'גנ'ך גדרס גדור'. ונהלמר 'כה'
מהלמן לודאי לנשׂה, בכדי ליחד 'כה' לו מופר
'גנ'ך, זו יטלחה מופר 'קצת' :

ימ'. א' יאמר זישלח עקיב' עולג גנוגה צ"ץ
סאמ ס"ך דיניס כל ט' פעמיים 'ליד' מן
שממeka פעמיים 'לדי' מנוועע (ע"ז שער ט' פ"ט).
וועלם קדייס וגנוגה נעדן, היל נעמנו נומתקו
הגנוגות וכדייס על ידי מומeka הילפין טיס
בממeka צממו חדין (פ"ח טט). על כן נומתר לנו
כ' לי הום ערלטן יטיא אמך. לי ייטרלטן סוק מקפל
צ"ך ר' יי'ו, נומתקois על ידי מומeka הילפין קהיינו
'גנוגה בע"ג':

ב. לא אמר, כי תמרו זל' (נילוט טט): המלך בקון
ויה. כי ידוע קוסטיט קוזר (ה' קס), פעס
נהמר (מילוט טט) כי מליכוי יונה נך לנטון ריכיס,
ופעס נהמר (פס לד) חונס מליך ד' לטון יהוד.
וממכן מליך ד' לט סכינית עיי' ס', רומו על כס
הדרי. וידוע (מצמי מקדים מkon סמנפה פ"ד) צפוק
ס' מליכוי יונה נך לנטון נכל' דרכין, כי ס' מ'

טו. אָנוּ יאמֶר ווַיְשַׁלֵּחַ יְעַקֹּב מִלְאָכִים לְפָנָיו. נָרְאָה
בָּדָרְךָ רָמוֹ גַּעֲלָמָה, לְפִי מָה דָלִימָה נְסָפֶר
חוֹרָה פַי מְסָל (פ' וּמְחַנֵּן ד"ה חַמֵּת נָמָקִי סָמֶת) לְרָמוֹ
צְקָרוֹת (צְנִיסָה וּט') לְאַדְגָּה הַמְּכֻלָּה כָל יוֹמָן מְפִנֵּן, חַצְלָה
לְאַדְגָּה עֲוֹלָה קִי"ע, רָוֹם עַל קְפִיטָל קִי"ע טְסָפֶר
מְהֻלִּים, שָׂהוֹם מְקוֹנוֹן לְסָכְפִּיל הַמְּחוֹדִיס עַי"ס.
וְאַנְּהָה צָוָה קְפִיטָל יְהִי קָעֵנִי פְּסָקוֹס. חַזְוּ אַלְמָנוֹ
לְפָנָיו עֲוֹלָה קִעְנִי, חַצְלָה יְעַקָּב שָׂהוֹם לְחַסְמָה
וְאַתָּה מִמְּנִי דְלָעַ, עַל כֵּן קְפִיטָל הַמְּעַזְזָה בְּכָה וְזָה
קְהֻמוֹמָה כָל חַצְלָה מִמְּנִי דְלָעַ, שִׁיטָּה כָוֹן סְפָמוֹקִיס
כְּמַנְנִין לְפָנָיו. וְזֹה וְחַדְקָה לְחַטָּאת עָמוֹ. כִּי 'זְהַנְקָה'
פּוֹתָה (נְמַמְפָּל) קִי"ע, שָׂהָמָגְנָל עַל שָׁרוֹן כָל נְעָדוֹ
בְּכָה וְזָה כְּהֻמוֹמָה:

א. לא אמר ושלה יעקב מלאכיהם. הנה כמו כן (מכניס יי' יט) על צהיל ופטן מדרך, כי עשו סימנה לחיינו גס ניסטעטל, ממהמת ווונגו מלחה זת ייטטעלל. וכן ענו (מנ"ג יוחנן קלא"ח ומ"ט) הילר זני שרים צל צזו וצמעטלל הס קמאלן ולראג קעלויס טאטטלן. וזה הילר'ם על צהיל ופטן קוו' עטוו'. גס יופמן' עולגה' פאלך' אנטון ייטטעלל, כמו שדרלטו'ן קו"ל (המומיות רוכיה ז) סופיע מאכ פאלין וס ייטטעלל.

זהו רמזו נכלן, אשר יעקן אלה לדורות
לאכנייע צי סקליפוטם הילו. וכן צהמר
ומי לי שור וממור, צבאס מעז וצמיהל כנודע,
השל דור קו עז, מולדותיו מילאק שפפי השור
מצמיהל (ויקרא ח). וממור קו יצמיהל, צנמיהל
עליו (ג) צנו לכל פה נס קממו. ועל כן ניכר
במידת 'צמיהל' היל צל'ח כס'קמיהל וויל'ך'.
ושני מינוטם 'ויצלם יעקד' טולו 'זפקן' זמקפר
'אשר פולך' כנ"ל, הרגע עלי יצמיהל:

יב. י"ו יאמר כלCAR גילגנו (על קות טו) שאל יעכ'
הקסיל ה' מ' ע"ז וכמ' מ' מ' טמיים טבנה.
וליה חמר ומל"ג מ' מ' מלמי, כיינו טבנה
שאקוֹנָה ככל גטולה (וילעומן גרכום ג. ק). ושות' לי
סבב קות כלנות המלככה, 'צין צמ' סבב' ג' חנום

ידיעו (זה נ פמ:) שגם קעודה צלחתם כי
נחmins יעקב, והוא עם מנהך רעו
לרעין. ולו יקן נעמץ מלמת גוב ומגוג, וככמ
קיים צלאס פשודות ימגנו ישראלי עלו כבוד (פמ
קיט). על כן צלם נקרת עז מלהלים צל צהם,
צאיים נחmins הילך ישראל. גם רמו לו 'עם' לנין
גרמי עולא 'צנת מנהך', וכפheid חומו הילך עז
די' עם לרין צל צעת מנהה צנת צהום כמ יעקב
סנקרט נחmins יעקב הילך (ואי פס), וזה סכמה יכיע
על צען לאבפיינו.

וועיקר כוונת יעקע קימה נטעות צלטס, כמו
צלאמאות (דניטס כ' י' מתקבץ ה' עיר
לטלטס עלייה וקרלה מלטה נטלטס. כוונע ממדלעט
חו'ל' לי' ו' צומות מרגלהן צל צדמ' עוליס נטמאפר
צלאמת מנס' כנוועט האר בכח צדמ' מאטלאן צלאמת
מנס. ועטטו שאס' כהו' מסהמאס פקלהמעו' כנוועט (ואו'
ו' לאט'), 'המק' ר'ת' נזוטה צעלטס מיעס', על דורך
המלרס (וילט' גג) נוקס ווועלר 'כגנט' דיקלה, על כן
געט צנעה ליעקט. נולח צלחם מלטהי צדמ' נטנא
פצענאל. זהה פרטמא (פערס' יי' ז) וכילכטיך' עט'
בנטמי הרכ' נולמר צס נקלט 'גומוי' יטיל ו'.
וועלט מיניות הולע עולא' צלאמת מנס' קראומו על עזע
דנער צנעה עט' יעקט. ועט' ידי' וטאטלטמיך' נחלט
יעקט האנין, נו' יטפלן הום עט' עט' ידי' צנעה קודא
טאיטו' נטלאט. ←

והנה עשו גן לילדיהם כבמ' מילוט מלחמת מצרים. ועקבם נטה כל התרבות עליון כבמ' מצרים. כי חילם נטפל יוניס (פ' י' ד' אל-ק'ר') סמלין לחות מיו נטה כבמ', וככלנו כבמ' מצרים. ועל כן נטה מלחמות מיו נטה כבמ' מצרים. ו'צפת קה' טולא' עירוק'ן' (סמלתו מיה), טון' צבעיןך. ו'צפת קה' טולא' עירוק'ן' (סמלתו מיה). י'וד עין קוּף וו' צית'. ולוס' נטה חקי' לי צור ווממור, כי'ינו סמאניעם הקלאסיות צור ווממור, עט'ו י'וסטערלן ננדוט (מקו' קוּף). על כן 'צור' מילוי טולא' עירוק'ן' ('ג' צפת קה'). חחה' ו'סרג'טמן' על צמות' לחן, נטה מ' 'צמות' מיל' ו', טולא' מ' קה', כי'ינו על ידי צבם סהמאליך חות מיו נטה כבמ' צי'ן.

כל כתבי פרק ששה עשר שבת

מקדר לחוץ או לדרכן. כטביה רולקה לחוץ ונוגות איזנות ומודרני בטליה מוחרת הולירידס ווורמל לכס נמפולו מגנן לאו הילטנסון גענונג סכט וויל חילולניים נטולן הנענוגים: ווילן. לאק"ה והא מספר נאכטבו כל מוקס ובכטח כל דקט: ייסדר לודס קלטוט גע"ס. נויל'י דקטה: במו"ס. נמי כבוד דקטה לנות ביזיימטו ורך נכוו כלודס המלה לאו קמנל נאיהו מן קטייר: מהין. נקטות ולרchan: מלונגרה. רפואה: היליה היליה. נמנג אאלוי לנטומט: כל צמו. נכל טונגו: בפלרט פרעומ. ציטול פורענויות נגן פראונט מתרגרמן בטול: בגאנדר נס תורה אוור נרטו. בסטעמאלדזון יטאללן נברך לאו

כוניהם: כי פלווע. כי פרעוש הלאן
[הנילעך ופוג]
ס' סכח רוחם עמי"ו כי קומאר בעכטעל פלייעוט
עאריך דר' וט' עמי"ז טפקקעט וטפקקעט קלען יוכר
ואזריך רב' וט' מונס סטוקס סטאנדט נס תלען
הנילעך גלען. קד מײַזעט גלען צויהו
ההנילעך גלען סטאוו גלען נלען סטאוו
ההנילעך גלען סטאוו גלען נלען סטאוו
ולודס מלויין לאכטומה. בצעמ' כני
גראבר זונען ר' זונען זונען גראבר זונען ר'
[גנילעך זונען]

3

[כדחי עפלו י:]

נוֹרָה: כִּי פָרוּחַ. כִּי פָרְשָׁוּ לְהָרֵן.
טַיִּים וְכֵלִים בָּהֶבֶל פְּרִיטָוֹת
טַיִּים קְהֻמָּקָעַ וּמְקַלֵּחַ קָלָב יוֹכֵל
שְׁנִים מִסְּסָס אַמְדָבָב נָסָס: אֲלֹן
מִלְּךָ נָלָם. כְּךָ מִזְּדָב עַל בָּרוֹלָה
סְבָבוֹן הַלְּמָלָקָה: שְׁלָמִין כִּי
הַלְּסָס מְלָיָין לְכָבָרָה. בְּכָבָרָה:
כְּכָבָרָה. צְוָוָן קִיסָּס וּמְהֻרָהָי בְּכָבָרָה:
וְהַיָּה כָּבָר וְגַגָּס. סְכָמָה דְּקָרְבָּה
וְהַיָּה פּוֹלָה כִּי הַלְּיָה יְבָנוּ הַלְּסָמוֹן כִּי
לְיָהָד שְׁמָן גָּלָן בְּרוֹיוֹחוֹ: שְׁפָרָן מְלָא
טוֹלוֹן. רַיְלָה כְּלִיל צְפָנָה גּוֹן' שְׁפָרָן הַתְּמָהָה
גְּנוּלָהָהָיָה הַלְּיָה כְּלִיל צְפָנָה גּוֹן' שְׁפָרָן הַתְּמָהָה
בְּגַמְקָם נְצָבֵל שְׁמָולָן לְחָן וּכְבָלָן
מִמְּכָה דְּקָרְבָּה נָסָס: הַכְּבָסָה כִּי טְמָבָה גְּנוֹן
וְגַס אַכְלָס הַלְּיָה כִּי: בְּמַתְּחָיו הַלְּסָמוֹן
טְמָבָה כָּל בֵּית דְּקָרְבָּה. סְדָרָה תְּיִנְוֹת
לְמוֹסָקָן בְּכָמָן: וּכְבָבָיָה הַלְּסָמוֹן טְלָמִיָּה
חַמְמָיסָה. צְהַלָּמָר וּכְבָבָיָה לְכָבָרָה
(חַילָּטָס): מְתִילָּבָן. חַלְכָּה צִוְּרָה:
מְתִילָּבָן. יְלָכָה צִוְּרָה: מְאַכְסָן בְּנָן
כְּכָמָלה. צְבָאַולָּן הַזָּקָן טְעַמְּיָה
טוֹרָה הַלְּבָן שְׂזָין מְלָמָן מְמַלְמָמָן
הַלְּבָן וּבְנִירָס מְפֵי סְלָמָן יוֹמָס
לְזָבָב: יְעַזְּנָן צִיךְ. הַחָס בְּקִי לְפִיקָּה
קְלָזָן חַקָּס נָט וּמְמָלָט חַמָּה:
דְּבָרִים

**מן היא שמייה רבא מברך בכל
בפרוע פרעות מישום דברנו**
**וב הכא בפרוע פרעות וכותב
שורי נ"ע שנאמר פחד יצאת ס**

בנור ונבל רות וחלל וין זע
ט אלא שביל שביטול קש' יומא נג
ללו בה את השבת שנאמר
חטמן בר יצחק בשעה שעז
שאת משא וגנו' והצתי אש ימיס ז

בתריה *ה복וק תבוק הארץ (פ' פאוקן) שער רב המונוא לא הרבה אען על עולל ברוח ונו' מה יי'ס' ו' ני' שלא היה להם בושת אמר ר' יצחק לא הרבה אען בתריה

דרוכה ירושלים אלא בשביל
אליל וה ראש של זה בצד
הה את זה איז יהודה לא
אכוי האלולים ובזום דבריו
איין מרפא אמר רב יהודה

ב מא דכתיב °אל תנעו יט ט' בְּנֵבִיאי אֶל תַּרְעָו אֶל תַּחַ' הַכְּלָה תִּנְקֹות שֶׁל בֵּית רְבָן
אֲנִי בְּחִטָּא וְאָמַר רִישׁ לְקַשֵּׁ
רְלֵי לְדִי נְשִׂיאָה כִּף מְקוּבָּלִי
הַרְבָּנָה בְּנֵיאָה אָמַר מְהֻרְמִין אָתָה
אָוֹתָמוֹ בְּחִזּוּתֵי יְרוּשָׁלָם וּרְאוֹ יט ט'
גְּנָה וְאָסָלָה לְהִאיְנוֹתָהָרָב
יְיַחְדָּשָׁאֵישׁ בְּאַחֲזָוּ בֵּית אָבִיו טט ט'
כִּיךְ *הַמְכִשֵּׁלה הַօאתְתָה יְיךְ [מִגְנָה יְהִי]

במזהה אוזו ווי' דרבנן אל' במתווה מנינו
לא חלולינה אמר רבא ואיתימא ר' יהושע
בן לוי ^{אף} היה המתפלל בע"ש ציר לומר
ויבכו ר' דב המננא כל המתפלל בע"ש
ויאמר ויכלו מעלה עליו הכתוב כאילונעה
שורף להקב"ה במעשה בראשית שנאמר
רכבו אל תקרוי וככלו ^{אלא} ויכלו אמר רב
אלעוז מנין שהדיבור במעשה שנאמר
ובדבר ה' שמים נעשה אמר רב הסדר אמר
מר עוקבא כל המתפלל בע"ש אומר ויכלו
שני מלאכי השרת המלון לו לאדם מנחין
דריחן על ראשן ואמרם לו זומר עונש
והחטאך תכפר אתניתא ר' יוסט בר יהודה
אומר שני מלאכי השרת מלון לו לאדם
בע"ש מבית הגננת לביתו אחד טוב ואחד
רע יוכשבא לביתו ומצאנר דלקו ושולחן עריך
ומטחו מצעת מלאך טוב אומר יהיו רצון
שהתaea לשבת אחריתך ומלאך רע עונה
אמן בעל ברוח ואם לאו מלאך רע אומר
ך ומלאך טוב עונה אמן בעל כורחן אמר ר'
תנו בע"ש אעפ' שאינו צידך אלא לכויות
אדם שלחו במזאי שבת אעפ' שאינו
שי שבת מלוגמא כת חמה במויזאי שבת
ליה באפקין שבתא עינלא תילחא הוה
ויש גראת ע"ל לאחד לא לאביהו גלייל דמי

לקיים כל העונה אמן בכל כוח פרוחן
אמנים *אל תירא שומר אמנים אלא שא-
אבוקדו ואთא אריה אבליה אריב"ל ביל העונה;
בפערו פרעות בישראל בהתנגדע עם ברוטה מ-
פלו יש בו שמיישל עבדה וזה מהלין לו כבוי

הזה בריה דבר שמואל משמה ר' אין הרוב תשמעו אליו לדורש את יום השבת ולבלת לם ולא חכבה מאי ולא חכבה אמר רב אבוי לא חרכה ירושלים אלא בשבייל שהחלה בחוכם אמר ר' אבחו לא דרביה ירושלים משכמי בברך אשר יידפו ונזק וכתיב יתהי

קמן וגדול שנאמר **זהה** **עם כהן וכטבון**
כטנו וכטהוlein **גלה עמי מבלי דעת** **בנה חינוקות של בית רבן שנאמר שפנץ**
יע אמר עלה לא דברה ירושם אלא ב'
שו כי תועבה עשו נם בוש לא יבשנו וטבון

הר אבא א"ר שמעון בר באא א"ר תנינא לא
מצר ה' הו שוויה כתאים לא מצאו מדרעה מה
וותו הדרור כבשו פניהם בקרקע ולא הוכיחו
שכובו בה ח"ח שנאמר י"הו מלעיבם בכ-
חמת ה' בעמו עד [ל] אין מרפא מפני עד

לו רפואה למכתה אמר רב יהודה אמר
תגנו במשיחו אלו חינוקות של בית רבן
יהודה נשאה אין העולם מתקים אלא בשכלה
אלא אין דומה הבלתי שיש בו חטא להבל
חינוקות של בית רבן אף לבני בית המקדש ואם
לעיר שאין בה חינוקות של ביהם מהריבין או
אללא בשביב שפסקו ממנה אנש אמנה שנאמר
תגמזו איש [אם יש איש] עשה משפטם בקש
ירושלים לא פסקו ממנה אנשי אמנה שנאמר
כו הרבה שבנוי אדם מתקבץ בהן כשבילה ישן ביר

מציא כל דוק וסולחן מרוץ.
וח"א דהמאל נריס ערבי

סחטס (ו' ה') ופין חון מבירע
ה נאומון לה'כ קידס ויל' דעריך
הו מוקס האל גלן חון מבירע
הו מד מהר כקידס כי סיכ דיקי
שדרהמ בירקה דעטת כוותה
סבלתת דרכ' מהרי' וווקה צימיסס
הו נס סבלתת קמניס לפוי כל
הה ווועד גלן בלט גולדס סס
הה נטנלאט' (ב): בְּלַע
הה קמי' רגע נעל כתו. פ' בצל
וונטו ון פיטך רס' וויש' הווער
הה צפנטקעל בענטה דר' יאטטעל
הה ליטען דורך מאה אטס כטערעל
וונטס נטבי' נסווים וווערטס יהול
הה מעה רבוך מברך בקהל רס מנגלאט
ז' נוירא קומא :
א' מאה לא מלך חלון. זיך
ליגיאר ט כהנה שומאלר חלון:
ה' קורי

Digitized by srujanika@gmail.com

יט א' מ"י סכ"ט
 טבנ' לאלה סכ"ט סמ"ג
 פצ'ן טוד"ע הו"מ ס"י
 ר'ת'ה סוכ'ן ג' :
 טח' ב' מ"י סל"ט כ"ג
 ס' חנוך סוכ'ן טור וועז'
 יהו"מ סינ'ן בסכ' סע"י ג':
 טט' ב' מ"י סוכ'ן לאלה
 ס' וואג'ן ד' :
 ז' ר' ק' יהו"מ סוכ'ן ס' גו'ל
 אש"ר יהו"מ סוכ'ן ס' גו'ל
 ג' נא ה' מ"י סט' מלכיהו
 חפ'ל'ס סוכ'ן הל'נו'ג'ג
 יהו"מ סינ'ן וואט' סוכ'ן
 [ויל'ג'ה א' לאלה סוכ'ן א]
 ד' ר' ק' ר' ק' ר' ק' ר' ק'
 סוכ'ן ע' :
 [אלאט' יהו"מ סוכ'ן ד']

הנחות הב' ח
 (ט) נט' גל' קירוי וילך
 (ט) וו' וו'ו'ו': (ט) שט' ט'
סְרוּפָתָן כו' כי מלכז
 (ט) הילך יה' דינ' נק'ת
 (ט) תוו' ר' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
 ווק'ם עטול'ט. גע' צ' צ' צ' צ'
קִוּאַסְתָּן עיל' נכס'ק
 בך' גין' קידוש נפערו
 טט' בג'ילון' פלאום מט'
 וולדק'ם:

סמסטר

סְכָלִין ק'

גלוין השם

הנימוקים ייחודיים

שכלינה, וזה נמיונך ימד לויינו לפליין, מתיו נמיונך ימד לויינו לפליין מהמיו דיקיה, מס צלון כן נפיוון ח' קילפה גס כן גנוו וגטו רטט שפלה כי מירס גדרמה (מפל נ' נ), וכן עכו"ס שפלה חייך מיטקה, כי טול מושקן לאלתא השכלינה למגנה נטנלו הלאה, וכן כל מודיס שפלה נימאה מולה (צמ"פ פ"ג פ"ג), טולו נס כן מענס זה לאנער מפלרטה שאות מתן מולה נטנילינה שארו צמת, וכן נקנץ יעקב גמערת שמקפלת טרייל השכלינה משל דורך גטור גערת). וכן למיל גוואר (גדילת בטור גטור). ולבן למיל גוואר למגנה גדרמן ננטקם שמקפלת גוד לדי שפמי שפמא (מפלס נ' ח'), פמו לי שערי ג'ק (פס קיט יט) טול האכילה, וטה גונל בס מודס יא. וכן גונל גונל מטפלנס מענרטו כל און יטראל, צקס השכלינה (ג' כה' פ"ט). וזה ס' (צמ"פ ד' ז) כמנגד דוד שפייל נמייניה, גוניא למילוות מל שאכל פוינס נא (רלט' נ' פ"ה), וכן מיל גמיינטליה ג'י'ק יסוא"ד עולס, פוי"ת גמיינטליל מלמות. ולפי שacleינה גלווה מל' רג'יל סמליכטה, וכן נקלות קריית לרג'ע (גראט' לה ס'), על שיקגו נא ד' וגונט אל מליכטה (עליפון ניג' פ"ה), כי מולדס קרלהון גנג' ד' טול דוד שארו גאנגול, וכן גונט מולה על סטנינגה, כי ט' צל צמת ס' ג' ה'ג'ון, ג'ט טול המלכטה (דרכ' פ"ב ל"א), וכן אל תוספה:

(צמ' קי' ע' נ), צקס קוד המלכטה יידוע, רגען למינו לרנעה קוד חייך ד' רג'יל סמליכטה, ג'י' גלווה (וואר גראט' ג'י' פ' ג' ע'ג'). ולפי שacleינה גאנגול גאנגול ד' גאנגולת, רגען ר' מדקול ווינען גאנגולות צל צמת מהלדמן. וכן קוד פ' ל"א, לבען אל תוספה:

בננד מעלה ומטה אמר מי אל בשמיים ובארץ. ולפי שיש לאדם כי זונות כמ"ש לעיל, וזה אמר עברה נא ואראה את הארץ, כמו שהשחתה הוא החfine עצמו שבין כי זונות היללו, כן נס כן ארין ישראל הוא ארץ חfine, כן גס כן משה הוא קנה אמציע פni חמה, לבן ביש על עצמו לתוךן אקלים האמצע שהוא יפה נוף, ובזה יהיו ישראל מתקונים, כמ"ש (סלאכי ב' יב) אתם תהייו לי ארין חfine, אידיiri כל חfine בם (תהלים טו ט), וחfine ה' בידו יצליה (ישעה נ' י), לקיים קרא יפה נוף ירכתי צפון (תהלים מ'ח), שימוש באה הרעהמוש שבל הארץ א' י), אבל אתם תהייו מושיש כל הארץ הטובה, וקחשיב תלת דרניין של ג' גונות, לקיבול נפש הטובה, רוח הטוב, נשמה לבנון. והшиб הקב"ה רב לך, כבר קיימת דרנא דילך שהיא ר' בקבלת התורה שהיו הלוחות ארנן ר' ו' הקולות (שמות כ' ח'), חסר ר' בתורה, שהכל מודים שבויים ר' ניתנה התורה בעשות על הום, ואו כשבתה הקב"ה באנכי (שם שם ב'), ישראל הדו אומרים שמע ישראל וגומר ה' אחד (דברים ו' ד'), שהמליכו בהשימים ובארץ וכ' רוחות (דרכ' פ' ב' ל"א), וכן אל תוספה:

ששי בשבת הוא מקמי שבת. כי שבת הוא כמלך בנדור, ויש לאדם נפש רוח נשמה, ובשלשה ימים של אחורי מלכוון, ושלשלת שלפניו חורין וכאים. וטוה הטעם בשני ובחמשי קורון בתורה (ב' פ' ב' ע'א), לפי שהם שווים לרוח שהוא בא מיצירה דתמן מKENן זעיר. לדעתו שכם ארץ ישראל היא בא מאמצע ה' אקלים, כי אקלומים מיטין ו' משפט, וארע ישראל באמצע כמ"ש יפה נוף משוש כל הארץ (תהלים מ'ח נ' ג), כדמיון השבת בשאר ימי השבעע (וכן ז' כוכבי לכת בעולם פרקי דורי' פ''), חמלה באמצע, שבתאי צדק מאדירים מודה הצד, נהנה כוכב לבנה מזוה הצד, נמצא שארץ ישראל היא בננד החמה. מזה הטעם אמרו רוז'ל בתענית (ח' ע'ב) שימוש בשבת צדקה לננים, וזה רמו (ס'ג' ס)

רוז'ל (בפרק בתרא דרכות כיר' א) אמר קודל שлемה נעד' שטמ' צקצק, ומפני מה צוה יעקב לבניו לברכו בארין ישראל (בראשית ט' י), אמר קרנא דבריהם בנו דיקא, רמו מיש בספר סוד רוז'א שהקב"ה ברא נ' ז' בניו בתוך ג' ג', לכן פתח בו שרמו על זונות של ז' ימי טכנייה, נסוד יעקב נסע סוכת סוכת (ג' מ'ח), שימוש סוד ז' מלין זמאנ' כ' י' רמו כו של שם הויה, בעת ההיא שהכל כלול בעת ההיא שהוא יומם כי צווגס ימד נקלות ה' ז' יטראל. ו' ז' קרניל דניטס ג'ו, ר' ז' זטמו כל ה' ז' יטראל נס' נטראיקון פצן במס נCKER יעקב ג' מלין יטראל, וכן ננתן לעולם, מלת חק גוטריקון כבשאמלו יטראל נ' שנותם כלויי מיל כס ג' גניליס (צמ' קיט' פ''). כי נטערוות הפליל ד' (בראשית ח' כב). ועל זה התפלל משה אתה החלות להראות, צל מעלה מממכי נס נ' שנותם צלמעלה, שמשה הוא סוד חמה (כיד' ש' ע'א) שהוא כדמיון השבת בימיים, וכן יש לו ג' זונות, וכן בו רוחות העולם בננד הפליל מטה המיטור למיטה, זו יטראל נס' שנותם צלמעלה, מורה וממערב אמר את נדל', כמ"ש (סלאכי א' יא) ממורחה שימוש עד מבואו ג' גונת, וכן קוד כל הקונע מקום למפלמו מהלדמן. וזה קוד כל הקונע מקום למפלמו ג' גונת, וכן קוד כל הקונע מקום למפלמו מוקס טול שמי בנים. בננד צפון דרום אמר את ידע החוקה, שהם כדמיון ידים.

בראשית כז כה תולדות שנה

וַתֹּאמֶר רְبָקָה אֲלֵיכָה קְצַחַם
בְּחִי מִפְנֵי בְּנֹות חַת אִסְלָקָמִים יַעֲקֹב
אֲשֶׁר מִבְנֹות יְחִיתָ בְּאֵלֶּה מִבְנֹות הָאָרֶץ
לִמְמָה לִי חַיִם: כֵּה וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל-
עַקְבָּוֹ וַיְבָרֶךְ אָתָּתוֹ וַיַּזְעַדְהוּ וַיֹּאמֶר לוֹ
אַתְּקָחֵךְ אֲשֶׁר מִבְנֹות בְּגָעָן: כְּקָוָם
לְפָנֶיךָ אָרֶם בֵּיתָה בְּתוּאֵל אָבִי
אַמְּךָ וְקַחְיֶלְךָ מִשְׁם אֲשֶׁר מִבְנֹות לְבָנָן
אֲחוֹי אַמְּךָ: וַיַּאֲלֵ שְׂדֵי יַבְרָךְ אֶתְּךָ וַיִּפְרָךְ
יַיְרָבֶב וַיַּיְתַּחַת לְקַהֵל עַמִּים: וַיַּתְוַיְלֵךְ

קט בHEY

אונקלום

וְאִמְרָתָ רַבָּה לֵיזֶק עֲקִיט
עַמִּיחֵי מִן קָרְם בְּנֵת חַתָּה אֶם
סְכִיב יַעֲלֵב אֶתְחָא מִבְנֵת חַתָּה
אַלְיאָן מִבְנֵת אַרְעָא לְמָה לִי
יְמִימִים אַ וְקָרְא אַצְחָק לֵיעַקְבָּר וּבְרִיךְ
תָּה וּפְקָרָה וְאִמְרָת לְהָא תָּסְבֵּחַ
חַתָּה מִבְנֵת בְּגָעָן כְּקָום אַוְיל
פְּרוֹן אַרְס לְכִיבָּת בְּתוּאָל אַבְדָּה
אַפְּאָךְ וּסְכִּיךְ מְפַטְּפָן אֶתְחָא
מִבְנֵת לְבָן אַזְהָרָה דָּאָמָּה גַּוְאָל
שְׁרִי יַבְרָה בְּתָה וּפְשָׁה וּבְסָגָר
תָּתְהִיר נְכַשֵּׁת שְׁבַטְיָה דָּוִתָּן לְהָ

114

הברגומי^י יעדנו נני ויברגן, והוא הקדש מוקד
בכ"ה^י ומונղה צוווס חד ימותו, כמו שפורסם
בפ"ט כמקנה להחומר^י (ג'': מו) קצתי בחוי.
וילמי צחוי^י: (3) פרנה. כמו לפדן: ביתה
בתוואל. נזית בוגול, כל תיבך בוריכך למן^ל: (ג) ואל
פוצט דיה היל ציעק ימגרב עלי, השם מהמת קיטעה
דסמיין צל יעיק, השם מהמת גנורוטן פון לדין בטנטן קידוע,
היל חצטה צהמ"כ ימלפסו רעיס עליו ולט ישא דורי כל קד
עצות לו נטוס (בד"א): מה שמלוכת לוזן ודאי מה טaccel, וילג' מהריה לוזן ספק פון האכל (ג'': א): מט' צחותיס נן
ן ר' הפיח ה' רלהטו צילט' נצעכ' קדורת יעיק נמעלה המכפלת, וילג' דימיינטן היל' ניז'ה הוהי קדורתן מייה ניז'ה חד
וואו' (גמר): ג' פ' חי' מלזון קן היל' מלזון קן צהיל מלזון קן זונת נטף, כמו יוק' מלזון: א' פ' כל מזום
האלטער מד' מצמת אל תוך, כגון לפדן, היל מזק עיל פדן, היל מזק הנימה, היל מזק זון והמזום צאלמ"ד
דצמת ציימות מהר, כגון יילמג' נטפי, מז' טזק בען' מטפלל, מז' יוק' קוז' זון וג' עניינו די

ידר החיים

נו. קצתי חי וגוי. ז"א נ"מ רחוב נגלו סדרן מושך לזכר כמה שימושים בס כו ערך ציוס והרבה סינכ החרטה, אבל מה שגילוח לעתקה שלדרכם סימנה וויסנה ז"ט ג"ז נ"מ צבונה הוא על ידו גובל כי סדרן אף על פי כן

ג'ור בחר

ק"א) בס"ס שולמה דגדג סקומה צמיה נרנברג ערך וועוד חינכ גס נלה, ולטמא לא די לומער מנה אנטל צינימע. **ק"ב**) בס"ס שולמה דגדג יוקון פרדיג, ואלה כן צעל יידי שמגנצע לאוילוק טעם מהר.

אונקלום

שנו בראשית בז תולדות

לך להרגנה: מ ועתה בני שמע בקהל
וקום ברחילך אללבון אחיך חרננה:
עד יישבת עמו ימים אחדים עד
אשר תשוב חמת אחיך: מה עד שוב
אף אחיך מטה ושבח את אשר
עשית לו ושלחתו ולקחתיה מכם
למה אשבל גם שנייכם يوم אחר:

ב-ט

שכנגדו וס מקם צמתהו ציקלנו, והענין היו נולא כן
צמתהן כיה אם כי, זה מיל שיט מדעי הגדה
(מ"ל): וזה הנלה לזרע פלט מפה מתהנו
מלבדן קרעת עפ' פצוטו, עד נכסיו סיה רווה צמהה זו
ונמה, וממה מתהנו מהז לבץ ע"י הרגנן, כמו פין ימס
יעטם, אבל כמדת מפלתו מלון נמהה, כל כך נוי הלאו
שעלם בז' לארכן מנדשה זו בדעתו סברן אגן
וומתחלן גלן, וגם כבך הלו סימן נולן וממןש נף,
שכלתו: גם שניכם. חס יקס עלייך ותחא
שיטוטה: הדרה. ה. לשון לר' פטושן: י' לימוד לעקבו
את בו שקו. קרא.

ר' הַחֲנִינָם

מג. **ועתה** גני. יי' פ' גל ר' הומרס זיל
(לטונה פ' ג' מ"י) וצוג יוס חדף לפניו
מייתך ופי כי לך לוד נזות צחויו לפניו יוס
להם וצוג יסכה תמיד נחטאוב, מה חמור ועטוף
ונגו' קוס נרחה וגוי' פ' ועטוף טיקוף ומיה, והגס שלם
הממר עשו להלן יקרתו וגוי' להפכ' סימות יולק
גומוק בעבור גוינו' קוס נרחה המברכו לפניו:

ברוח נך הילך לך. כי כו"ה יעמדו נגדך עשו אלהים יתנו לך כבודך:

וְרִבְבָּה

פ' מומנס פירוטו שעד מה מאכין צלע לארכג, זה אין לו סדר. **קג'** ולו חלה מלה על כן כי וגוי. **קג'** הלא יומר טוב בסנה בחרום מוקוס שחון מכירות יהו. **קכח'** מה הוא וחירותם שלטונו דבר' ומensis משווים, עד אשר מסכו וגוי, עד דבר' וגוי, וכחם וגוי.

אֶרְשָׁת רַיִשְׁב

וישב יםבק צלהן מגוי כייו צלהן גען. וקידום פלאט לך כמאנס (הומות פג') קו מהפל נצלמה של מלכות עקלימלטן מערקה לח נטעו הייס צלען. דיביג או וילר ווועך שעקר הוהרט נירר לנטזוון בז'וג'ס' וב'ז'ס' צכל טסקו וויניגו גען קולילא זחמי ווואר טודוז גטמויו. וויריך שיריה הכל פפהו ית'ס' ווילו חפער געה נו' נטה' זו' קלייטו ג'ס' פפהד סטז'ז'ס' ו'ז'ס' כי הס פנדער בנטזוון זטכ' כה קהווען ער' סטאטלוט זנגולות בז'ז'ז' ווומומו ית' וויז' ממלים מהס ער'ו כל חטנוו טב' ז' ננד חטונג סעלין. וחס' וויפט יעקר צלהן ננד צלהן נצען.

ויבא יעקב סלס מיר סקס הלאן גמלין
כגען גענולו מאפּון הרט ווילן האט פַּי
כמיינ. דליהיט (חכליס י"ה) לא נא נאצער וגדרה
חלביס לאט האבו זונבר פרטהי זאט נפסוק
וילאכ זונק האט מעטו צפּי חולודות ייעויש.
תניין קדער קאוי זוחי לאלקס רות נגלה
דאינווי מיא שומז לאזום בזחמי חילקיס זבור
זחמי דיעיס ליריך לבויא לא רוח נבדקה זכיינ
למהו זמלה מווא כי געל זא זט זט זט זט
קמנוגיס פליו גענולע. ובויא מוי זט זט זט
לבחמי מווא זא היין ליריך זט זט זט זט זט
רייס כי אָה בזון גענולח האט טעמַן גענולע.
וזו זט נאצער וגדרה מוי זט זט זט זט זט
הו לאלטיס לאט מזחט חוינק ליריך זט זט זט
בזחמי דין כי אָה בזון טעמַן גענולע. ווילא
כחגעט סל כהולדס ליריך זט זט זט זט זט
כסתכללויזו גנדולמו יטְשִׁס ווילומוט זט זט זט
טעמַן זא יונגע לאטז מפלויו. וחכו זט זט זט
סלס מיר סקס. קיינו שטיקק סול זט
צעלומוט. ער. קיינו בזחמי דיעיס נקרחות
שר ממען דוניה ער' (וילול) זט זט זט זט
נטהטיגזים אפּרילר זאָבּן בְּרִיאָה זאָבּן זט זט זט

פרק ששת רישלה

ולפסוף קין מילט ורק צדיקין לווית מוקדים
בקבילה מודת בכחיה כל ימי חייו וגבורת
ספקיי גמינו טבח"ז יכין כוגנין לכהונת
המן קדושים ליהן לכס די ספוקס ולאחדו
חלמיין חכמים ולכו רעו מך הלו שלונס ת"ה
חנן לכס צדוק דקך ולו תכוה ונזון בכ-
זון בכחיה. והכס יתפרק יון זביב זוכרים
זו צלי צוס פירוד. למ"ט

ויאהב יעקב לח רחל וילדה חצצקה צפנאה
שניס גורחה צפנאה בקמונא. ורחל קייל
נכחニア ווילקה כמ'יש' (ישמי נ'ג') וכרכלה נספנ
גוזווע. ווועז'ו ווילקה כוות' נקורען קטנאה ערנאי צפנאה
לריין כלודס נאכטניאס כבצען מוזה לעו פאנקזען
קטנאה גוועז. וויזו הנטזרן צפנע שניס כיוינען
כבצען מוזה דמאוזה נקרליהס שניס כייל
מספנאניאס ווילקה מגווען גאנז. גראטל צפנאה בקמונא.
נאכטניאס ווילקה זבקון זקונה פאנקזען ברז'ן.

מעתי אומרים משמו:

ל' אעבדך שצט ניס וגו פ"ז כנ' כה
וימיס החדות שחומת לו ה' מ' ו'
וישכט עמו ימיס החדות. נ"ל לפרש דיחית
צמורות (פ"ח) חמלת צח לפי הקב"ש
רכז"ש (לכון יס צן זוג, ולי צן זוג חל' צ'י
קב"ש נסכת יטהל סיח צן זוגן. וכיוון
שעמדו יטהל למשי הכר סיינ' חמר לכט
קב"ש זכו כבוד שחומת לחצת נסכת
יטהל ביה צן זוגן כיינו דוור (שמות כ')
זכו לח' יוס כבצצת נקדשו ע"כ קודוט מתן
חולך כי צח ימייד צל' צן זוג וידוע דסתם
וימיס את צנה. ובן חמלת לו ה' מ' ו' ישכט
עמו ימיס החדות כיינו סיב' שלימה מימייס
החדות ודכו צח' ו' והו מל' ידו יטחטו
צט' ניסים לה' טעל' ימי' צח' לשב' שלימה.
וחכו פ"ז צבוי זליכ' הטעדר' צח' ניס' כנ'
כס' ימיס החדות טעל' ודי צח' ניס' יעלה
סיב' מימייס החדות שחומת לו ה' מ' וככ' ל'

ג

מבשר

לטספּוֹן קָנִין טַלְתָּסֵל לְכָה מַעֲכִין לְכָיָה מַקּוֹת
כְּמַלְלָה מַדָּה נַכְבִּיתָה כֵּל וַיְיָ חַיָּה אֶצְבָּעָה
שְׁפָקֵי צְמַחִי טֻבָּה וְכֵרָה כְּנוֹתָךְ לְכַזְבָּרָה
בְּמַלְלָה קְדוּשָׁה לִתְחַנֵּן לְכָסָה דָוּ סְפִיטָה וְלַחֲזִינָה
תְּלִמְדֵי חַכְמָה וְלוֹדָה וְלַעֲזָה מַלְלָה חַזְנָה קָרְבָּן

חנן לנו נס צורך נזקך ולו חכיה נזוק בכ' זעם וככ' עית. וכasset יתגער יתן ש מכבי נזוקות זו צלי פום פירוד. קמן:

ויאחֶב יְהוָה אֱלֹהִים וְיְהוָה לְעַצְמֵה שָׁפֵךְ
 סִינָס גָּרְתָּל צָמֵךְ בְּקָמָנָה. דָּרְלָל כִּי-
 נְדַמְּחִית וְלֹהֶךְ מְשֵׁיךְ (יְשֻׁעָה ע'ב') וְכָרְתָּל נְמַנֵּה
 נְזָחוֹת. וְעוֹז וְלֹהֶךְ סָוִה נְקוּדָק קָמָנָה לְפָנֵי
 לְאַרְקָן קָהָדָה לְכָמִים כְּפָצֵעַ מְדוֹת לְפָנֵי קָמִינָה
 קָמִינָה גְּנוּזָה וְלֹא הַמְגַדֵּר קְפָעָן סִינָס כִּי-
 כְּפָצֵעַ מְדוֹת דְּמָהָות נְקָרְלָמִיס פְּלִיס כִּי-
 מְשַׁתְּמִינָה מְנוּזָה גְּנוּזָה. דָּרְלָל צָמֵךְ בְּקָמָנָה. כִּי-
 נְדַמְּחִית וְלֹהֶךְ זְבוֹן זְכוֹרָה בְּמַבָּבָה בְּרַבָּן.
 נְדַמְּחִית וְלֹהֶךְ זְבוֹן זְכוֹרָה בְּמַבָּבָה בְּרַבָּן.

א. עבדך צע נס וגוי פ' רכז' כנ' כס יונס לומיט שטמיה נ' לחו ויסתנו ימו ימוש מחדים. נ' לפרא וויחון זחראן (ב' י' ۲۷) גורגה צד' בראן ח'ר'ן

הַקְרָבָה (ע' י' ז') עוגנָה שָׂמָחָה נִפְגַּז בְּקָרְבָּה
רַכְמָעַל לְכוֹן יְסֵד זָוֶן, וְלִי חַיָּן צָן זָוֶן חַלְלָה
בְּקָרְבָּה נִסְתַּחַת יְמָרְלָה כִּיהְיָן זָוֶן. וְכַיּוֹן
שְׁעַמְדוּן יְמָרְלָה לְפִנֵּי כֶּר סָיִן חַמְרָה נִכְסָה
הַקְרָבָה זָכְרוּ כָּלְבָן שְׁמַמְמָקָרִי לְבָטָם בְּגִינְסָם

הנתקות רבו, אך הרגל
שנשא מחותים כיינו נא צלמה מומוץ

ה' ח. דבר אחר ל' מה ברכו ר' ברכיה ורבי דוסטאי ורבי שמואל בר נחמן רבוי דוסטאי אומרים שאין לו בן זוג חד בשbeta תרי תלתא ארבעתא חמsha עropicata שבta לית לה בן זוג ר' שמואל בר נחמן אמר שאינו נדחה יום טוב נדחה יום הכהורים נדחה שבת אינה נדחתת תען ר' שמעון בן יוחאי אמרה שבת לפני הקדוש ברוך הוא רבונו של עולם לבן יש בן זוג ולי אין בן זוג אמר לה הקדוש ברוך הוא בנטה ישראל היא בן זוג וכיוון שעמדו ישראל לפני הר סיני אמר להם הקדוש ברוך הוא זכרו הדבר

"הארץ אשר אתה שוכב עליה, לך אתenna מוציאך, והיה זרעך בעפר הארץ, ומורת ימה ודממה, אפונה ונגבנה" – "ינחה כל מקרים" (גמי שם) – וגבולם, "כלומר: אין לה קץ" (רש"י שם). וזהו: "וירברך אלהים את ים השבעה... לעשות" – ברך את הים, ולפי עשויתו ברכותך, ובלי גבול עדי, כייל.

ח. דבר אחר: "וירברך אלהים את ים השבעה וקדש אותו" – למה ברכו – הקב"ה, את השבת, וכי למה הוצרך בכלל לברכה. יתרו משאר הימים? ר' ברכיה, ורבי דוסטאי, ורבי שמואל בר נחמן – אמרו, למה, ובמה ברכו, ר' ברכיה ורבי בכיה עיי' ונכו) דוסטאי אמרים: מפני – שאין לו – לשבת – בן זוג – כמו שיש לשאר ימי השבעה, שהרי – חד בשbeta – אחד בשבת, בן זוג – תרי – שני בשבת, תלתא – שלישי בשבח, בן זוג – ארבעתא – רביעי בשבח, חמsha – חמישי בשבח, בן זוג – ערובתה – ערב שבת, אשר – אפיקלו אדם צרך תיקון" – ע"י מילתו. כדי "לזרוף" (תנורי תזיעע שם) – ולזקק את מדתויכ בכך. וזהו: "אשר בר אלהים, לעשות" – שהיה מוכנים בהם את התקיון וההכרשה.

ז. ד"א: "וירברך אלהים את ים השבעה אשר בראו אלהים לעשות" – מהו "לעשות" אחרי שכבר אמר "מכל מלאחו אשר בר" – ר' יוחנן, בשם ר' יוסי בר הפלטא, אמר: אברהם אבינו, שאין כתוב בו – בתורה, קיים מצוה – שמירת שבת – ביפורש, ובפרט. רק בכלל כל המצוות שマー. כמו שנאמר בו (בראשית כו, ה): "יעקב אשר שמע אברהם יישמו שמותרת, מצות חקוקות ותווות", ודרשו חכמים (וימא כת: הללו טט, ב, וועז): "קיים אברהם אבינו כל התורה כולל", (ועי' יודים, ועי' כאן, ובפרקיו על תנוי לדין, ובזורע אפרים לפסיר כיינט) – במדה – ובכלל, שנאמר: "יעקב אשר שמע אברהם אמר אל אברוס... קום התהלהך בארץ לארכה ולריבבה כי לך אתנה" – "ארץ", ולא יותר" (רש"י שבת קהה, ועייש' בוגה). אבל יעקב, שכותב בו – בתורה, קיים – שמירת שבת, שנאמר: "ויבא יעקב שלם עיר שכם... ויחן את פני העיר" – "ויבא עיר שכם" – נכנס – ובא, לחוץ העיר. בערך שבת – עם דמדומי חמה – "כשהיא אדומה – כדס – סמוך לשיקעתה" (וש"י שם). "ויחן את פניה עיר" עשה לו מניה ומקומ-שבתה. בפניה ובעיבורה של העיר – וקבע – לנו, עירוב – תחומיין מבועד יום – ע"י הנחת מכלל בסוף אלףים אמה מהעיר. כדי שייתר לו לצאת אל מקנהו שעם עבדיו בשדה. בשבח (וזו, ולא מכמי), ועי' רמבי עהה' בראשית לג, יח) – ירש את העולם – להוירש לבניו את "הארץ" (פסיר שם) – שלא במדה – וגבולם, שנאמר:

מסורת המדרש מה שבאו ר' ר' יוחנן בשם ר' יוסי בר הפלטא אמר לא להוציאך חלק אי אפשר אלא כל מה שנברא בששת ימי בראשית עשרה בגון החדרל אריך למתקה התורמוסים אריך למתקה החטין אריך להטחן אפיקלו אדם צרך תיקון.

ל' ר' יוחנן בשם ר' יוסי בר הפלטא אמר אברהם שאין כתוב בו שמירת שבת ירש את העולם במדה שנאמר (בראשית יג, יז) 'קום התהלהך בארץ לריבבה וגוי' אבל יעקב שכותב בו שמירת שבת שנאמר (שם לג, יח) 'עיצן את פני העיר' נכנס עם דמדומי חמה וקבע תחומיין מבועד יום ירש את העולם שלא במדה שנאמר (שם כה, יד) 'ויהי זרעך בעפר הארץ וגוי'.

וחלקי הגוף הם, ושערות הראש יתרו ומפריעות, והערלה – חלק חי מהגוף. אמר לו – רבי הושעה: "להוציאך חלק – בליך טעם לשאלתך – אי אפשר, ואת סודות הקב"ה במצוותו – אי אפשר להבין. אלא, תשובה זו און לך: כל מה שנברא בששת ימי בראשית צריכין עשה – כדי להכשירם לטוהר בוריהם, וביריהם "יעוד אונה שלמה" (להלן מב, ב) בגין: החדרל – צריך למתקה – אותו, בחורבות דבר אחר ואינו נاقل כמו שהוא בחוריפותו, התורמוסים (– מין פולים ורכבים. גסיט) צריך למתקה – אותו להוציא מרירום על-ידי שירה ממושכת, והוא עשה ושינוי גוף עוד יותר מכחדרל, החיטין צריכין להטחן – لكمך, וללוש אותו לבצק, ואחר כך לאפותו להם, בכמה עשוות ושינוי גוף. עד שוכשו לטורת בוריהם. וכן בבוראים רבים, ובנוראים רבים. כדי "לזרוף" (תנורי תזיעע שם) – ולזקק את

ז. ד"א: "וירברך אלהים את ים השבעה... אשר בראו אלהים לעשות" – מהו "לעשות" אחרי שכבר אמר "מכל מלאחו אשר בר" – ר' יוחנן, בשם ר' יוסי בר הפלטא, אמר: אברהם אבינו, שאין כתוב בו – בתורה, קיים מצוה – שמירת שבת – ביפורש, ובפרט. רק בכלל כל המצוות שマー. כמו שנאמר בו (בראשית כו, ה): "יעקב אשר שמע אברהם יישמו שמותרת, מצות חקוקות ותווות", ודרשו חכמים (וימא כת: הללו טט, ב, וועז): "קיים אברהם אבינו כל התורה כולל", (ועי' יודים, ועי' כאן, ובפרקיו על תנוי לדין, ובזורע אפרים לפסיר כיינט) – במדה – ובכלל, שנאמר: "יעקב אשר שמע אברוס... קום התהלהך בארץ לארכה ולריבבה כי לך אתנה" – "ארץ", ולא יותר" (רש"י שבת קהה, ועייש' בוגה). אבל יעקב, שכותב בו – בתורה, קיים – שמירת שבת, שנאמר: "ויבא יעקב שלם עיר שכם... ויחן את פני העיר" – "ויבא עיר שכם" – נכנס – ובא, לחוץ העיר. בערך שבת – עם דמדומי חמה – "כשהיא אדומה – כדס – סמוך לשיקעתה" (וש"י שם). "ויחן את פניה עיר" עשה לו מניה ומקומ-שבתה. בפניה ובעיבורה של העיר – וקבע – לנו, עירוב – תחומיין מבועד יום – ע"י הנחת מכלל בסוף אלףים אמה מהעיר. כדי שייתר לו לצאת אל מקנהו שעם עבדיו בשדה. בשבח (וזו, ולא מכמי), ועי' רמבי עהה' בראשית לג, יח) – ירש את העולם – להוירש לבניו את "הארץ" (פסיר שם) – שלא במדה – וגבולם, שנאמר:

אדרש בראשית פר' יא ס' ט'

קדוש ברוך הוא עדין לבראת בז' הקדים וברא אותו

ג. רבי פינחס בשם רב הושעיא אמר אף על גב דעת מר' כי בו שבת מפל מלאכתיו מפללאכת עולםמו שבת לא שבת לא מלאכת הרשעים ולא מלאכת הצדיקים. לא פועל עם אלו ועם אלה מראה לאלו מעין דוגמא טוריין שלחן וללאו מעין דוגמא גטוריין שלחן מעין טפרענותן של רשיים קרויה מלאכה שנאמר (ירמיה נ כה) פתחה ה' את אוצרו ויצויה את כליו זעמו כי מלאכה היא' מעין ששכון של צדיקים קרויה מלאכה שנאמר (תהלים א. כ) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלה לוחסיך בה גוד בני אדם.

כל דבר בראה, ואלה, "אשר ברא אלהים, לעשות" – לעשות – כלשון "עthead" – קלומר: מה שהיה הקב"ה עתיד לבראת שבעיע – הקדים, וכברא אותו בששי. ושהה ברוחו נזכרואו בששי – שלשה לויים זה. ושלשה כשבכל מה שהיה צורך לבראות ביום השבעיע. וכן ציווה ה' שמברי השבת (שמות ט, כ). "חיה אשר דבר ה', שבת שבתון מחר, את אשר אמר – אפוי" – "היום, כל דבר בראים" – ר' רשי'(א).

ג. "כִּי בָּרוּ שְׁבַת מֶלֶךְ תְּמִימָה אֲשֶׁר בָּרוֹ אֱלֹהִים לְעֹשֹׂת" – לא אמר "מלך מלאכה". אלא מלאכתו. ולא אמר "עשה" אלא "לעשה" – רבי פנחס, בשם רבי הושעיה, אמר: ע"ג את אמר (– שאחה אומר): "כִּי בָּרוּ שְׁבַת מֶלֶךְ מֶלֶךְ תְּמִימָה" – ומשמעו שאין מעלה שם חדש בכוראה. אבל רק – מלמאתה – בריאות – עלולמו שבת – כמו אמר מלאכתו – שלו.

ראשונה, ממנה בלבד שבת. ולא שבת, לא מלמאתה הרשעים – שהרשות והחייבת נתונה ידים להחטוא ולהדיבא עליהם ועל העולם חורבן ואבדון. ולא מלמאתה הצדיקים – שהרשות תחונה בידם לעשון מעשיט-טובים. ולהביא עלייהם ועל העולם טוכה וכברכה בדרכיו ניסים שלא בדרך הכרואה. אלא, פועל – הוא. ומטייע – עם אלו, ועם אלו – "آن ליטהו – מס'יעו", בא ליטמא – מותחין לו" (שבת קד) ומראה לאלו מעין דוגמא-גטורין – ודוגמת-חכנית – שלחן, ולאלו מעין דוגמא-גטורין שלחן – לצדייקים כשוכרים ולחשעים בעונש. כדוגמת – לבוגנית מעשיהם. "מהذا ננד מדה" כמו שנדרש למלعلا (פרשה ט, סי' יא, עיי'יש). מניין שפ魯ענותן של שעשים קרויה "מלאה"? שנאמר – בדברי הנביא על פ魯ענות רשי העמים: "פתח ה' את אוצריך, וויצא את כל זי עמו, כי מלאכה היא" – חשלום עונש. ככל זומו, הנגווים באוצרו – היא מלאכה ושליחות מאת ה' אל הרשעים. ומניין שכורן של צדייקים קרויה "מלאה"? שנאמר: "מה רב טובך אשר צפתה ליראך, פעלה לחוסים בך נגד בני אדם" – מה רב

קסח מדרש בראשית פר' יא סי' ח'ט רבה

**שאמורתי לשבת כניסה ישראלי היה בן זוגם הינו דבר
(שמות כ, ח) 'זכור את יום השבת לקדשו'.**

ט. רבי לוי בשם רבי חמא בר חנינא אמר שלשה בריות היה הקדוש ברוך הוא בורא הכל יום ויום בא' ברא שמים וארץ ואורה בב' רקיע וגיהנום ומלאכים בגין אילנות ודרשאין וגון עדן בד' חמה ולכנה ומלזות בה' עופות ורגים ולומתנו בו' אדם ותוña ורמשים אמר רבי פינחס בו' ברא ששה אדם ותוña ורמש ובכמה וחיה ומראים אמר רבי בניא אשר ברא אלhim ועשה אין כתיב

לשบท: "כנסת ישראל היא בזוזגך"; הינו — וזהו — דיבור — רבי משות הדורות שנאמר בלשון: "זכור את ים השבת לקדשו" — "זכור" — את מה שאמרתי לך. "לקדשו" — לקדש אותו לך. לשבת-זוג (ועי רזי) וזהו: "ירברך אלהים את ים השבעה. ויקדש אותה" — קידש נול בזוזג.

ט. אשר ברא אלהים על השותה — גומר הכתוב לעשו"ת כלשון עתידר — ר' לוי, בשם ר' חמא בר חנינא, אמר: שלשה בריות היה הקב"ה בורא בכל יום ויום — מששת ימי בראשית: בראשון — ברא שמים ואرض ואורה — שכן נאמר בו: "בראשית ברא אלהים את השמים, ואת הארץ", נאמר בו: "ויאמר אלהים יבו יוחי ארו" (עדי לעיל ב, ח) ובדרל' שם את ים, ובאו — רקיע — שנאמר בו: "יהי רקיע בתוך המים" — "יתחזק הרקיע" (לעיל ד, ב) — השמים, שנבראו ביום ראשון יהיה מעשיהם בהם, ובשני קrho"ו (שם), וגלהנים — נבראו שניין, כמו שנדרש למלعلا זה, זו, עיי"ש ובכיאורנו). ומלאכים — נבראו שניי, לדבריו האומר כן, למעללה (א, ג עיי"ש). בשלישי — ברא — אילנות, ודשאין — שנאמר בו: "תדש הארץ דשא, איש פרוי", וכן עדין — נבראו בשלישי. לדבריו האומר כן, להלן (טו. ג, כא, ט, ב, ח) שב يوم שבעת עוצמים, בטע גזע'ען. רביעי — ברא — חמה, ולבנה, ומזלות — הן קבוצות כל הכוכבים (עדי לעיל ד, ובכיאורנו). שנאמר בו: "את המאו הגדול למשתת היוט, ואת המאו התקטן למשתת הלילה, ואת הכוכבים". חמישי — ברא — עופות (עדי להלן יב, ה) ודגים, שנאמר בו: "ישרצו המים שרך נשף היה, ווער יעופ על הארץ על פni רקייע השםיס", ולויתן — נבראו בו ביום. שנאמר בו: "יוברא אלהים את התנינים הגודלים", ונדרש למלعلا (א, ד) "זה לוייתן" (עיי"ש ובכיאורנו). בששי — ברא — אדם — שנאמר בו: "יוברא אלהים את האדם", וחוה — היא בריאה שנייה. שהרי נאמר אחר כן (בראשית ב, כב) "ויבן האדמה את העצל אשר לקח מן האדם, לאשה", וככל היה וכמה נבראו בו, שנאמר בו: "תבוא הארץ נשף היה למדינה, מהמה ומושיחתו ארץ למדינה". הרי שלשה בריות בכל יום ויום.

אמר רבינו פנחס: בששי ברא — הקב"ה — ששה — בריות. כפול מכל يوم. וזה: אדם בחווה, ורמש, ובתמה, וחוויה — שבתמות. חיות. ורמשים. בריות נפרדות הן. שנאמר שם: "ויעש אלהים את חתת-הארץ למינה, ואת הבהמה למינה, ואת כל רמש האדמה למינהו" — הרו פרטם הכתוב בשלשה בריות. (ומריאים עיי' רדייל) — "אלו השדים, שבראו הקב"ה את נשטמן, ובא לבראות את גוףן — קדש השבת, ולא בראונ" (עליל ז, העי"ש) ונדרש (שם) ממה שנאמר: "עמש היה", הרי לך לששה בריות כיוון הששת. אמר רבבי בנייא: והכתוב נדרש כן. שהרי — "אשר ברא אלהים ועשה" — אין

מסורת המדרש

כל כתבי פרק ששה עשר שבת

קיה:

רבעא מרבען דשלים מסכחות עבידנא
ב: ד"ה סמל)

מעיס ותגלח חמי' וכמו דודיקן גרי' מלוי' וכו' וכפשת מוכתב
ווחתון מוכתב פיטס ולרבס כטולו וגיג ניסן אנטון מעש
לירין דג' צו' פיטס' לנטהן וויל גמלי' וויל' (ב) רשי' ריש'
ג' קול' נג' טה' קוטס' מילוג נאיטו' קאנטס' סטאנטס' ס' :

Digitized by srujanika@gmail.com

גלוין השם

מג פועל כחכמת דיאט סנטיטי
כמ"ש וסיו עופרין בן נ' ג'
כמ"ה סעודה לילין נ'
סימן מס' כ' יכל מלך

כונכיות ויכולתי תוך תקופה

— 1 —

אמיתיות יום השבת כאשר פועניות מהבל של מושם הוא מצד עצמו כי יום ומדינה של יהלום וממלכת גוג ומגוג.

שבת כאשר נחלק לחלקיו יש בו ג' ומנין מחולקים. ולמעלה אמרו כי המקדים ג' סעודת ניצול מג' פורענות חבלו של משיח מלוחמות גוג מגוג דיןנו של ההנום. ומפרש כי אלו ג' נקראים ים כמו שמכובא רעל מעלה ור' ר' כי אלו ג' נקראים ים כי היום בא על עצם הומן ואין היום דבר מקרי אבל היום הוא עצם המציגות ועצם הבריאה שהרי בבריאה נאמר יי' ערב ויהי בוקר יום אחד הר' לך כי עצם המציגות תולח ביים וכאשר יהי' דבר פורענות שהוא בעצם איינו במלחה כמו רוב הפורענות שהם בעולם שהם במקורה מצד החטא. ואלו ג' פורענות הם בעצם [ש]כך הם ממשית ימי בראשית [גנגורו אליו ג' פורענות] לך נקראו כל אחד ואחד ים. ואמר כי הוויר בג' סעודת של עוגן שבת שנקראים כל אחד ואחד ים. שומרה על עצם [יום השבת]

וזמת. [או] ישראל הם תחתיהם כאשר אין עושם זון של מקום. או שהם עליהם כבדチיב (דברים וונדרך ה') עליון על כל גוי הארץ. אבל שיחו שם עביהם [אי אפשר] כי ישראל ואומהם הם הפכים יתחברו בעניין אחד. לפיכך יציאת ישראל מן זרם צרך לשתי מדריגות כי עתה הם תחתיהם מועלו שריאל עלייהם. וכן ננד זה צרך שישמרו שתי תיבות שאו יתعلו מטהו שריאל הם תחתיהם להיו יתירים. כי מי שהוא מתחילה על אחר נבדל ממנה מררי במעלה. כי עתה ישראל מהם תחת האומה שבטים אצלם למזרי ואין כאן תחלה הベル. גם לא הוא רך בפני עצם דבר זה נחשב הכל רдалן האומת אבל כל גאותה שהי' לישראל כמו היה במצרים בגאותם שהיו מעתלים עליהם. וכן אלה אהורה ולך צרך הベル אחר הכל תעלות אשר הדרת העולות כאשר יהי' ישראל על האומה. וזה שאמרו אלמלא שמרו ישראל שתי שבות מיד היו נגאלים.

בנוסף ל'חלי הרים מקיים סעודות שבת ניצול משלש המלקיים ב' סעודת שבת (שם). כל המקדים שלש הוא הלול (לאמתתו שמו יתרברך), ולפיכך דבק בהלו וברנו הטעם בספר גבורת השם (פס"א) מפני כי בלשון הללויה שם ושבה כל שם ושבה מהרי מגומר הל כל יום. וארכנו הטעם מגומר הל כל הללה (זה) שם י"ה. ושאר הלולים אע"ג שם הלולים כי השבת היא השלמת ישראל. וכאשר תבין שת שבות אלו הם כגד זקור ושמור שיש לשבת ומפני שהיא היא ישראל שומרים ב' שבותיו היו נגאלים ודברים אלו הם ברורים מאד כאשר תבין.

[במדרש] (הובא בתוס') עבדו עבדות כוכבים كانوا שבט ראשונה. יש לך רב אלמוני שמו ירושל
חויגיה ג' ב') שלשה מוחלין לו. לדעתך. כי השבח היה שבט ראשונה לא שלטה
חשידין עליה. ישראל הבדיקה שיש לישראל בהם אומה ולשון.

עם הקב"ה דכתיב (שמות ל"א) כי אות היא בין וביןיכם, והאותות הם מסולקי' מעדין על ישראל שהם עם אחד, השם יושרל' מעידן על השבת שהוא יום מיוחד קדוש שב שבת השבת שחרי אמרו גוי המשמר את השבת חוויב מיתה כדאיתא בסמכת סנהדרין (נ"ח ב'). ולפיכך אם שמרו ישראל שבת ראשונה היו מקבלים הברית והחבור הזה שיש לישראל מצד השבת חברו עצמי, כי אין דומה חברו ודובוק של שבת לשאר חברו, ודובוק שיש לישראל עם הקב"ה מצד שאר מצות. כי השבת אשר היה מצד הבריה שהרי השבת נמשך עד שיכל מסולק והכל [שב אל] השם והוא אחד. וזה מכואר מאור כי מאחר שהוא מעיד על שהשי' ברא הכל, אם כן מסולק [הוא מן] כל ע"ז והכל שב אל מי שברא הכל, ולפיכך אמר אפילו עובד ע"ז כאנוש מוחליין. [ואל קישת לד, א"כ למה עופר ע"ז כאנוש מאחר שהשי' אחיו, אין זה קשיא כלל, כי דבר זה מהמת יציר, כמו מי שידעו שאסור לבא על אשת איש והוא עובר מפני יציר הארץ, וכך דבר זה, כי بما שהוא שומר שבת מודה באחדותו ית' ובהו מסולק ממנו החטא יותר ומה שחותט בעבודה זורה, וזה כי כאשר מקים השבת הוא דבק במדrigה

אלמלא ממשרים ב' (שם). "אר' יוחנן מושם רב' שבתות. כבר התבאר שמעון בן יוחאי אלמלי כי השבת הוא מירוח בין ממשרים ישראל שתי שבתו' הימים וישראל בין ההלכתן מיד גנאלים.

האומות. ואם היה מושמרים שתי שבותיו היו נגאלים מן האומות. וזה כי כבר אמרנו כי השבת היא חלק ישראל, וכן לאומת חלק בשבת רק השבת היא לישראל. וידוע כי השבת היא מתעללה על נקדים שהם ימי החול והשבת נבדל מן ימי החול מכיו שאנו אמורים (שהבדיל) בין יום השבעי לששת ימי המעשה. ואם היו שומרים ישראל [שתי] שבות, על ידי שהשבת מתעללה על הימים נבדל משאר ימי. כאשר היו מושמרים השבת היו ישראל גם כן נבדלים מן האומות כי ענין אחד הוא השבת שהוא נבדל משאר ימי המעשה ומה שישראל נבדלים מן האומות. ולפיכך שmirת שבת הוא הבדל ישראלי מן האומות.

אלמלא שמו ישראל (שם). אמר רב יהודה אמר וודוקא אלמלא שמרו ישראלathy שבותה. וזה כי כאשר ישראל בין האותם הם שלדים ירודי' תחתיהם. וכשנגנוו הם מתעלים עליהם. ואין ישראל כמו שאר האומות. שאין מתהדים ישראל עם ע"י גבורות ספ"ג.

* ע' גבורות סס"ו.

* ע' גבירות פס"ו.

טעם לפה ברברות ראשונות נאמר טעם לשמרית שבת (שםו כ, י) כי ששת ימים עשה ה' (שםים וארץ) [את השמים ואות הארץ] וניח ביום השבעה, ובברבות אחרונות נאמר (רכישת ה, ט) כי אבד היה בארי מצרים וכו'.

וְאַבְלָל הענין במו שאמרו חכמיינו וברונים לבוקה (שבת י) כי שבת לא הודיע לה' לאמות העולם, ומתקנה טובה מן ה' לנו, ברכחיב לדעת כי אני ה' מקודשכם. והענן כי גוראי יורדים משפט, אבל כל מזוח עוזים בדרכות ראשונות, מושום כי ששת ימים עשו תלמידות וכוניות למלוכה השמים לזרית הכהנים וכעה מקהורות, פשוט חחלי הדר הניה, עד שלבוסו שכחו כל הסבה ראשונה, ואמרו שהעולם קרמן ודוולם נהעול מפשי בליך בוגנה, רק אצל מהגר, ואינו מכון בליך, ואף כי רבו לעבד לו ולהתפלל, אינו שומע, כי אין לו רעיון וכוננה בליך, וען בכורוי (בריש מאמר הפלוסוף), ומהו פשטה העברורה ורה בכל העולם.

והגנה בשמרית שבת, גוראי דמבלט דעת השניה הנספרה, כי זה מורה כי העולם מחרד נברא בכוננה מיציר הכל, וכן ביום השבעה, וברא העולם בזמנ מגבל הנאות כפי חכמה רצונו, ומלאתו של יום וה לאל הדינה במלאתו של יום השני, והכל מורה על בוגנה מחלת מיחודה ורצון גמור, והשביטה אותן על הפעלה. ואס-פין השביתה ביום השבת מבלתי עבורה ויה באלה, ומחרסת כל פניה שרשם. אבל בשבייל זה, אין כאן סתייה לטעות שיתהה בגנו, כי הם הווים ומחסה, ולבך נאמר הטעם כי עבר היה הארץ מצרים, ואס-פין לא שיך עם קדוש לה' — היישראלים.

וְעַקֵּר המותנה, כי שבת בוגנה לנו מאמות העולם ומשענוד מלכויות, אמרם (שבת קיח) כי שרדו ישראל קראי שבת — נזבא עמלך, וכן תפירה, בשמרית הקירוש-ברוד'הו ליתן לישראל בלבד שבת יש לנו בוגנה מאמות העולם, ולולא כן, חס ושלום בבר מפניו לבעז וספינו מהארץ, אבל זכות שבת בוגנה זרים, קרי שתהיה להם פתון פה למדת הרין לקטריג, כי אס-פין לא הדינה בוגנה בענין השבעה, ולא בלבד שיטריה לבל יהל אורה היה פתחון פה למדת הרין לקטריג, אף

וכיסיליהם, מלך שמוסר הנגנית מרים לעבריו עשי רצונו, ואין משנית שבת לסתור דעתם.

אַבְלָל באמת מי שמשפר שבת ההלכתה, דרכינו ששלמה בה בליך עצוב וראגה בליך, ומוחען בה בכל העדונים, הכל לשם שמים, וברא אמרו חכמי החולות, כי משפט יום השבת לפיק הענין בוכב ומצל שבתאי, להיות בה עצוב ותונה וגינוי עצור ומיכאות, וכאשר באמת נוצרם קדמוניים שהו בקאים בטיב גורות הכהנים, יסדו יום שבת ליום צום ועוני, ומוחים מבלי לשםם בו בליך.

ולכה אנחנו עם קירוש לה', המשמים בניל וישמחה של מצוה בשבת קדרש, מצוה מורים כי אין הפטיש להמלואו, אין ביחס לענש בעורבים על מצוות גונרת הכהנים ומשפטם וחיקם בליך ובל, ולה' הפטיש להמלאה, ולן הארץ לחות שבר טוב לשומרים מצותוי, ולא קרט רעה בליך ובל, וכו'.

ולכן אקרו המשמר שבת ההלכתה דרא, לא מקבי ששארו עבורה זורה נמחלים ובטלם, פשיטה, אפלו עבורה זורה כאנו רהרו בחודש העולם, ומכל מקום הויל ושמרו בהלכתה, נמחל לו בטה"ל ואתי שפיר.

ואז וראו בפה ברולה שניתה שבת ביה, אין אידך לומר בפה נעל הצעש במחללו חס ותילתה, אפלו בשבות דרבנן, וכי כבר מילט לומר לך אני קפשע וחר אני מעון בשמרית שבת, אשר ענשה קשה למאה, ומאר הפלינו בענש זה, עד שניגנות באנויש, כי הם הווים ואמרו אמת כי העולם מחרד ושבה ראשונה ברא העולם, רק שחלק הענין העולם לכוכבי השמים לשמרו בראוי, וללמוד הלוות שבת

חס ושלום במלאה ושבות, אף גם לשmeno בה בעל כל הון, ובallo מלאתו עשויה בליך עצוב בליך.

וְאַמְרוּ (שבת קיח) כל השומר שבת בהלכתה, אפלו עובד עבורה זורה אפילו. אבל יוכן בימה שבת הרמב"ם בהלכו מך רע (הלוות עכורה וזה פ"א ה) כי בימי אישׁ הולחנה הפטעות, כי חשבו כי ה' לרוב מעלה, חלק יקר וכבד וגהנת הפטחותים לכוכבי שמים וכוכבים, עד שמו עשו תלמידות וכוניות למלוכה השמים לזרית הכהנים וכעה מקהורות, פשוט חחלי הדר הניה, עד שלבוסו שכחו כל הסבה ראשונה, ואמרו שהעולם קרמן ודוולם נהעול מפשי בליך בוגנה, רק אצל מהגר, ואינו מכון בליך, ואף כי רבו לעבד לו ולהתפלל, אינו שומע, כי אין לו רעיון וכוננה בליך, וען בכורוי (בריש מאמר הפלוסוף), ומהו פשטה העברורה ורה בכל העולם.

והגנה בשמרית שבת, גוראי דמבלט דעת השניה הנספרה, כי זה מורה כי העולם מחרד נברא בכוננה מיציר הכל, וכן ביום השבעה, וברא העולם בזמנ מגבל הנאות כפי חכמה רצונו, ומלאתו של יום וה לאל הדינה במלאתו של יום השני, והכל מורה על בוגנה מחלת מיחודה ורצון גמור, והשביטה אותן על הפעלה. ואס-פין השביתה ביום השבת מבלתי עבורה ויה באלה, ומחרסת כל פניה שרשם. אבל בשבייל זה, אין כאן סתייה לטעות שיתהה בגנו, כי הם הווים ומחסה, ולבך נאמר הטעם כי עבר היה הארץ מצרים, ואס-פין לא שיך עם קדוש לה' — היישראלים.

ג'isha ס'בת על'ין קרא שם-המקום
ס'בות: ס' ד' ויבא יעקב שלם עיר
שכם אשר בארץ כנען בבא מפן
ארם ויחן את-פני העיר: ט' ויקן את-
חולקת השדה אשר נטה-שם אהלו
עיר בני-חמור אבי שכם במאה
ה'שיטה: י' ויצב-שם מזבח ויכרא-לו

קט בהייד

۱۱۳

וּר הַחַיִם

ג. ויבא יעקב סלם. היה לדעת מה כוינו
בוחמו סלם. ורבותיו זיל (בנת
ג) חמור ורשות. עוד לרך לדעת כוונת סכתוב
חומר נצחו מפן הרס והוא ידוע מכובן צפה.
ס"ז זיל פ"י כלוד כהומר וכו' יטווין דבריו,
בר זה ידוע כהו מסיפורים בקדומים. הון נורה
כמו פרירחות למלגה;

אונקלום

עֲשֵׂה סְפִת עַל־בָּן קָרָא שֶׁמֶת־מָקוֹם
סְפּוֹת: ס ל' וַיָּבָא יַעֲקֹב שְׁלָמָן עִיר →
 שְׁלָמָן אֲשֶׁר בָּאָרֶץ בְּנֵעַן בְּבָאו מִפְּרוֹן
 אַרְם וַיַּחַן אֶת־פְּנֵי הָעִיר נִשְׁׁוּן וַיַּכְּן אֶת־
 חַלְקַת הַשְּׂדָה אֲשֶׁר נִתְהַשֵּׁם אֲהֶלְוָה
 רָאֵתָה שְׁפָתָה סְפּוֹת: ז' וְאֵתָה
 עַקְבָּה שְׁלָמָן קָרְתָּא רְשָׁכָם רַי
 אַרְבָּאָה דְּכָנָעָן בְּמִתְהָ מִפְּחוֹן
 אַרְם וַשְּׁרָא קְגָבָל (אַפְּ) קָרְתָּא:
 זָוְכָן יַת אַחֲנָתָה קָרְתָּא רַי פְּרָס
 מִפְּנוֹן מִשְׁכָנָה מִירָא דְּכָנָי חִמּוֹר
 בּוֹנוֹ רְשָׁכָם נִמְאָה חֹרְבָּה
 וְאַסְקָמָן תִּמְנוֹ מִרְבָּחָה וּפְלָמָן

אוניברסיטאות

אמר ל' מא דנן אשכח רחמיין בעני רבוני טוח ביזומא הוהו עישן פארחה לשעריך ז ויעקב מטלא לסקות וכבא לה ביתא ליבורעה עבר מטלא על בן קרא

תמה בראשית לב נישלה

העם אשר אני ויאמר למה זה
אומצאים בעני אדני ט וישב ביום
ההוא עשו לדרכו שעירה ט ויעקב
נסע סכתה ויבן לו בית וילקנדו

אקט בחד

רכישת (ט) ויאמר למזה זה. חפצא לי מועצה זו (ז) סחניין לזרק לה: אמצעא חן בעיני אדרני. ולח' חלסל לי עתכאי' סוס גמולו: (ט) וישב ביום הדחוא עשו לדרכו. עשו לכהו (ז), ו' מלהות חיט סכלכו עמו בסמו מטהנו לחוד חמדיי', וביקן פרע לאס כה' (כ), ציוו ידו בגמלו (ט' ל' ז') כי לה' הרגע כה' (ב). ציוו היט' נער הפל ויכזו על הקמלים (ז'): מהות היט' (ז') ויבן לו בית. סכך סס ו' י' חמדיי', קין ומורך (ט) סכום קין, בית חורף, סכום קין (כ' - מילא וקון), סכום קין, בית חורף, סכום קין (כ' - מילא וכ' ר' צחין, נמה' וא מקועל להגיה כן לומר מה' וא מהגיה כן, הילג כל מגמותו טה' למזהו כן, הילג הס' ז' מהמוכיס מחולקים, ונכימ' (ז' נכס' מהמ' קרלטונן, סלין לרונו טה' כמה סהלה שילג עמו מהגיאי (רא'ם): (ז) חיכת מהגיה פילוטו' לנעמי דלאוי נמזהו כן גשיין לעתמי חמדיות, והס' הילג סוס גמול (ולאו דוקה עהה) כדי בז' מהגעט התלויות כן דקוויטוי נ' בסכין מומחי, וזה טעם יוקף על מה שאלמר עליינו נידץ' נ' סכום נמימת מה' (רא'ם): (כח) רק' ל' למא סיפה

אור החיים

טו. *למה* זו *המלה* ו*וגו*? פ"י *למה* כו"ה מפליג *הכחו עמו* *כפרען* או *ויתר* *סוד* *צוחר* *שיממי* *עמו* *מלחמות* *thon* *לנשיה* *מעשיות* *לו* *ז* *וכו* *הוינו* *המלה* *thon* *כפני* *חדרו* *לכן* *עטיה*: **יז.** *נסע* *סכך*,^๔ פ"י *וועס* *סרייחת* *עם*

אור בהיר

מ) מלון זה מעתה של רוח נמיותן קן, הכל לא במנוחה רוחה בצדלו מיתום. וכן הוא לא שמח וזה כוונת רוחו ובל' מ"ח.)
 ק"ל ונוכם רכਮוג שטהור על כן, והו מהר דין יסר עזה פכות ויקדלה בס מקומות סוכת. מ"ט פ"י هل מהר שוכן צב' סמות חי
 במקום, קודס צב' יעקב טהרה סכמה ויעקב קלה לו פכות, וזה, סקוטס צב' יעקב לו בס כל עירך, וכל צב' לו בס
 לא עטהה בס פכות. וכן פ"נ צב' טהרה סכמה קלה ען בס העמיה, צלון צב' לומר לא לסת' סקוטס גלומ'ת'.

עַמְדוּ לִפְנֵי יוֹסֵף: שָׁלֹשׁ וַיַּרְא יוֹסֵף
וְתִּתְהִלֵּן אֶת־בְּנֵימִין וַיֹּאמֶר לְאַשְׁר עַל־
נִיתּוֹ הַבָּא אֶת־הָאָנָשִׁים הַבִּיתָה
שְׁבָח טָבָח וְהַכּוֹן כִּי אֲתִי יָאכְלוּ
אָנָשִׁים בְּצָהָרִים: ז' וַיַּעֲשֵׂה הָאִישׁ
אֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיָּבֹא הָאִישׁ אֶת־
אָנָשִׁים בִּיתָה יוֹסֵף: ח' וַיַּרְא
אָנָשִׁים כִּי הַוֹּבָא בֵּית יוֹסֵף
יָאמְרוּ עַל־דָּבָר הַכְּסָפָה הַשָּׁבָב
נָאַמְתַחְתִּינוּ בְּתִחְלָה אַنְחָנוּ מִזְבְּאִים
לְהַתְגִּלְלֵל עַלְינוּ וְלַהֲתִינְפֵּל עַלְינוּ

אצרים וכמו ג'רא יוסף: טוחן
ה' עמיהן ית בנימין ואמר לה'
בניא על ביתה עלי' ית גבריא
ויתא ונכום נכסטה ואתקפה
עמ' יכלון גבריא בשירותא
שבער נברא פמא ד' אמר יומן
על נברא ית גבריא ליבור
קוף: ח' זרחלו' גבריא אהר
תעל' ל' בית יוסף ואמרו ע
סכך בספא האחותב בטוענין
ודרמי' אנהנה מתעל'
אתרברכא עלנא ולאסתקה
רלאן וטמני' יתנא ליעבד

۷۷

וּנְקָלָם

אונקלום

חיקפה בראשית מג מטבח

באים שלו הוא: י' וית אחוכן
דרבו וקומו תוכו לות גברא:
ד' ואל שדי יתנו לבון רחמן
ק' קرم גברא ויפטר ל' כון: ת'
אחותן אחריא וית בנימין ואנו
כמ' דאתבלית חכ'ית: ט' נסibo
גברא: ית תקרבתא תרא וע'
מר פרין כספה נסibo ביריהון
ורבו: ית בנימן וקמו ונחתו

۷۱

הוּא. סמל קוממיות על כנויות שכחו קומג'ן: יוד ואל שדר. מעתה היויכס חסרים כלום חלוי מפלכ'ן¹ קרוי מחפלו מליכס (ק'י): ואל שדר. קרי^{*} גנטניות רחמיין², וכרי^{*} כילוחם ציזו ליפון יון לקס רחמיין זכו פצוטו, ומזרקו (חיה) מי' שלטמר לטולס דיו יהרמַן די נְלָהָרִי, סלה^{*} סקנתני מנגורי לארת לנען, נארת טשו*, נארת רחל, נארת דינה, נארת יוסף, נארת שמעון, נארת גנימין: ושלוח לבם. וונפרע לבון כתרגומו, וויפטרנו מהסרוו, לסון (סבון כה' כ' למחפי יסלהנו, והיוו גוטל בחרוגס* לסון ווילך סארו^{*} נאס סס כוליכיס הלאלי³: את אהיבם. זו סמעון⁽⁴⁾: אהר. רוח הקוקוס מליכא^{*} צו ליגטום יוסוף (ק'י): ואני. ענד זונכס הסיכס סכל מסקפ⁽⁵⁾: באשר שבתאי. מוויסף וממשען: שכתאי. מגנימין: (עו) ואית בעניין. מתרגמן וודרכו ייך גניימין⁽⁶⁾ לפי שלאן לקיות בכקס ולקיות קהלס סוכ* נטבן חרמיין, שיניינין וופק על כל גדורותי - ונמה מוקור דורך זה קוֹן מהמול האלמי של מה שלבנה הכלונג מתיינו נידפס היי מזגנה סוא דד'ב: זי צאי לאפר ספס צאנז וונפלט נוכומ, הילן אסתהנומאה, צה'ר טיליך נעל נפי סקיאט, וכפלט נוכומ, הילן אספראט סהממוונה זנג ווילן נטען אספראט נסזקיאט, מוי מועל החורה, נס חיותיס לאחזר חביבה נצעלה, הילן אספראט נוֹן זונג גלון נכוונה ווטיבין, ה'כ' מאי' נס האטינו אפלטומס אין נמיין לאחזר, ווילן לאפעלן עריאס הייש וויעול סהמוה (רא'ם): ייח) דרייך וויל מוחאי'ס מקצה, וועשעס כל הסביבות נלאהמא, סלמ מונחה, וכטפ סהמוץ, וויל ניימין, ונס המפלן (ג'א'). הילן למן זאטל נסנמא, מיטעל'ס' נס מהר מאיר כלאבר צלאמי (כ'ב): ייט) כן דרכ' וח'ל דלאס⁽⁷⁾ מזאטו טען בשיין לדורות נאכז'ס' בזס זא נגנו לאגדען די (רא'ם), זה פצוטו, לפ' זאלוויי זאיס מילריס מילר, ונס מכח מינא «לכס», ומיניג נס מלדרס לפ' רקלוין פצוטו, סכל גורת צהרטוועז מלה בעזטמו, ומאנז צאראט גינימין וופק על כל גדורותי - ונמה מוקור דורך זה קוֹן

וילכתי - קבב, וולת חסר בצד נקחו - בו, קח מטן וגוט - טול, ויקח מטה מה עטומות יוקט - וטקייך, ויקח ימינו - וויפלזון, ויקח קרם - ווומפפינג, ויקח מה כל שעירס - וכעכט, סכל פלי העיין (סה"ז) :

להשתמש ממנה. לא יאמר אדם, אין מקומות מצות זקנים הוזיל ואינו מן התורה. אמר להם הקדוש ברוך הוא, בני, אין אתם ושהאין לזרע בך. אלא כל מה שגוזרים עליכם, תהיו מקימין, שנאמר, ושות וגו' על פי התורה אשר יורוך וברים יי'. לפקה. שאף על דבריהם אני מסכים, שנאמר, ותגזר אמר וניקם לך (איוב כיב). תדע לך, שהרי יעקב בשעה שברך מנשה ואפרים, מה כתוב שם, ונישם את אפרים לפניו מנשה בראשית מ"ח, עשה הקטן קדם לזרע. וקיים הקדוש ברוך הוא גורתו. אכן אמר. בקרובנות הנפשאים שהקריב שבט אפרים תחלה, שנאמר, ביום השבעי נושא לבני אפרים, ואחר כך מנשה. מנין. ממה שקראו בעניין ביום השmini נושא לבני קנסחה.

(ל) **בַּיּוֹם הַשְׁמִינִי נֶשְׁיאָה לְבָנֵי מְנַשָּׁה.** אמר רבבי אבini הלי ברבבי קהה יוסף מברך להקדוש ברוך הוא, ואדוננו ראה אותו מלחש בפיו. והוא אומר לו, מה אתה אומר. והוא משיבו ואומר, אני מברך להקדוש ברוך הוא. אמר לו, אני מברך לראותו. אמר לו יוסף, הרי חכמה שהוא אחד ממה שפשין שלו אין אתה יכול להביע בו. כבודו על אחת בפה ובפה. אמר לו הקדוש ברוך הוא, כי, בשביבך אני נגלה עליו, שנאמר, וירא אדרוי כי ה' אתו (שם לט). שהוא חולק כבוד מהו שפטותך, מי הוא זה מלך הכבוד (תהלים כד). שהוא חולק כבוד לירא. מלך בשר ודם, אין משפטים בשביבתו. ומשה ואחרון, נטהו שביבתו, שנאמר, ויקח משה את מטה האלים בידו (שמות ר). מלך בשר ודם, אין יושבין על כסאו. ושלמה כתיב בו, וישב שלמה על כסא ה' (דבר הימים א' כייט). מלך בשר ודם, אין רוכבים על כסאו. ואליהו ריבכ על כסאו של הקדוש ברוך הוא. ואין זה סoso של הקדוש ברוך הוא. סופה וסערה, שנאמר, ה' בסופה ובשרה דרכו (יחום א'). מלך בשר ודם, אין לובשין לבושו. והקדוש ברוך הוא, מלבייש לבושו למלך.

עץ יוסף

(ל) **בְּשִׁבְילֵךְ אַנְּיִ נְגַלָּה עַלְיוֹן, שְׁנָאָמֵר כֹּו.** שנראה לו בחלום או בהקץ בעמוד עמו וכיוצא בו לקבע הצדיק (ופבנ' ופה תאר): מלך בשר ודם, אין לובשין לבושו. עז לעיל סדר וארא שיש שם שני נזה:

אלא אפרים ביום השכיע, ומגנשה ביום השמיין. רב מאיר ורבנן יהושע בן קרחה כי דורך את השמות, אלישמע, אליו שמע, ולא רונחו לא שמע. עמיהוד, עמי קיה הוזר, ולא עם אחר. וכן גמליאל בן פרהצור, פדרני צור מצרכי מבית הסהרה. וכן קמבר, גמלני ה' בצדקי בבר ידי וגנו' (תהלים יי'). אמר רב שМОאל בר אמר, מהו בבר ידי. בברויות ידי, שהיית בדור במצות. גמלני ה' כל אדם שהוא עני, ברא מן הקדוש ברוך הוא. וכשהוא עשיר, בוטח בעשרו ואין עליו יראת שמים. אבל יוסף, כשהיה עבר, (קינה) ירא את ה', כשהיתה אדונתו מששלתו, והוא אומר לה, ואיךஆעשה קרעעה הגדלה זואת וחטאתי לאלהים (בראשית ליט). וכשגעלה מלך, הוסיף יראה, שנאמר, ויאמר אלהים יוסף ביום השלישי, זאת עשו וחיה, את האלים אני ירא (שם טיב). וכאשידרו אחיו אצלו שנית, וירא יוסף אתם את בנימין ויאמר וגנו' וטבח טבח והבן (שם טיב). והרי אין גבור מלכים להכין מיום לחרבו. אמר רב כי יותגן, שבת קיתה, שנאמר, וזהן אלא שבת, שנאמר, והיה ביום השלישי והיכינו (שמות ט). אמר לו הקדוש ברוך הוא, אתה שמרת את השבת עד שלא נתנה, חייך, שאני עוזלה שבון בגין יהיה מקריב בשבת. מפני מה שקראו בעניין ביום השבעי נושא לבני אפרים.

(ט) **[בַּיּוֹם הַשְׁמִינִי נֶשְׁיאָה לְבָנֵי מְנַשָּׁה.]** ילפנינו רבנו, נר חנכה שהותיר בה שמן ביום ראשון, מהו להרlik ביה בשני. כה שננו רבותינו, נר חנכה שהותיר בה שמן ביום ראשון, מוסיף עלייו כל שהוא ומרקילכו ביום שני. ואם הותיר ביום שני, מוסיף עלייו ביום השלישי ומקליקו. וכן בשאר הימים. אבל הותיר ביום שmini, עוזלה לו מדורה בפני עצמו. לפה. בינו שהקצתה למזונה, אסור בו ביום השבעי הוא שבת: (ט) שננו רבותינו, נר חנכה שהותיר בה שמן ביום ראשון, מהו להרlik. כן צריך לומר:

עץ יוסף

וירא יוסף אתם את בנימין ויאמר וגנו' וטבח טבח והבן. ואין והבן אלא מיום לחבירו, שנאמר, והיה ביום השלישי והיכינו. והרי אין דרכ. כן צריך לומר ונפה תאר ואוה אמת: ממה שקראו בעניין ביום השלישי. רצונו לומר שבזום וראשון הווקם בפסח, אם כן ביום השבעי הוא שבת: (ט) שננו רבותינו, נר חנכה שהותיר בה שמן ביום ראשון, מהו להרlik?

שראי לבל אדר לברות עמו ברית, ושתתיה זכוח בלא אחר עוקחת לפניו עם ועם, כי אף על פי שקרואונה תפסק, ותפקח ובכווד הוא לבם, וכן אמר נקאי ט' מכ': תחרתי את בריתך מזבק ואף את בריתך יצחק ואף את בריתך אברהם אופר והארץ אופר, כי כלם בעלי ברית לאלהים. ותקין שהסיף לו לאחיך בשכבה האה שיקים בו מעצמו השכבה אשר ושבע לאברהם אבויו, שיריה הוא ברכה בעדים באשר לאברהם אבויו והתרבבו בזעיר כל גני הארץ, וויה פירוש הכתוב: ותקומו בך את השכבה אשר נשבעה לאברהם אבך, כי אתה תהיה ברכה בעדים, וכן אמר עד במקבך (היל' ח' ד'): ונברכו בך כל משפטת האמתה וכונתה.

(ח) וישמר טפשותך. לשון רשי: בכללי, קשוגטי אותו. משמרת, גוראות להרתקה, בגון שניות לעיריות שבות לשבת. פאות, מצות שלאו לא נכתבו דין הוא שיברגב, בגון געל ואשפכות דמים. חוקות, דברים שיציר ברע ואמות קעלם משובין עלייהם, בגון אלילה חור ואלבישת שעטנו שאון טעם בדרכך אלא מלך גור חקו על עברי. ותויה, לתקיא תורה שבعل פה הלהקה למשה מסfine. ואם בין יתיה כל זה בני אל דעת שהיה אברהם מקם ווישמר את התורה עד שלא נתעה. וזה אקרו (בראשית וטה מה ט' בפסוק): ומן לנים יוסף עגלות (היל' מה כא), שפרש מפצעו בפשלת עגלה ערופה שעלה עסוק בתורה בשם שחיי אבותיו, ועד עכשו לא נגעה חוריה, והר בתוכו: וישמר משמרת מצוות חוקי ותויה. ושם אקרו שהיה מושר אפלו דקדמי תורה ונינה מלמד לבני וכוכ'.

טוב ירושלים

ריש לשאל, אם כן אין הקום יעקב מצבער*, והוא נsha שחי אהיות, ולדעתי רבותינו (כ"ר עד יא) אף נשא ארבעה אהיות*, ואיך נשא עמרם את דורתו (שפטו וט'), ואיך הקום משה שתים שורה מצובות (שפטו כד). אין זה אפשר שחיי נהגים חיתר באיסורי תורה שאברהם אסרם על עצמו. וזה קבע לו שכר על הרבר, והלא הוא צוה לבניו ולbijתו אחוריו לлечת בדורכיו. ועוד, הרוי חז"ל דורשו (כ"ר עט ט') שייעקב אבינו שמר שבת וקבע חותמונו*. ואולי שמר רך שב מפני שהוא שוליה בכל התורה כולה*. מכיוון שהוא מעידה על מעשה בראשית.

ואולי נפרש את הפסוק לפי דעת חז"ל כך: משמרתי, שניית לעירות של בני נח, מצוית, גול ושביפות דמים. חוקוי, אמר מן החי וככלאים של הרבקה בהמה והרכבת עצים*. ותויה, דיני מנות* ואיסורי עכורה ורזה. כי כל הדברים הללו נצטו עליהם בני נח. ואברהם אבינו היה שומר ועשה את רצון בוראו ומקיים אפלו דקדוקים וחומורות במנות של בני נח. כמו שאמור ר' חז"ל (פי' ד') שהוא במסכת עכורה זורה של אברהם אבינו ארכע מאות פרקים.

ומה שדרשו חז"ל (כ"ר ס' ו) על: ומצא בשנה היה מאה שערים (היל' פסוק יב') שמדו און התבואה לצורך הפרשת מעשר*, זה היה מפני שבאותו היו נידבי לב וננתנו מעשרות לעניים או לכחני ה'. כגון לשם עכבר ותמלמידיהם, כמסופר לעיל (די' יח'): והוא כהן לאל עליון וגוי ויתן לו משער מכל. או לשם הנראה לי בדעת רבותינו הוא, וקיים את כולה בתור אינו מצווה ועשה, אבל הוא קים אותה ורק בה ובטעמי מצוותה וסודותיה. וקיים את כולה בתור אינו מצווה ועשה, אבל הוא קים אותה ורק בגין. ויעקב נשא אהיות בחוץ לארכן, וכן עמרם נשא את דורתו בחוץ לארכן, כי המצוות הן משפט בארכן.

פנוי ירושלים

נדרים סוף פרק ג' ובשנות רבה (כח ט'). מזבכה, כמסופר להלן (כח יח, לה יד), והאל נאמר: ולא תחקים לך מזבכה (דברים ט' כב). דעת רבי כינוי שם כרש"י שכחוב אצל אברהם: וישמר משמרתי מצוות עגלות (להלן מה כא). שוסף נפרד מיעקב כשהעסכו מפסקת עגלה ערופה, כי יעקב היה עוסק בתורה כמו אברהם. אעפ"י שאז עדין לא ניתנה התורה, כמו מזבוכי, חותמי, ואלה נאמרו ברכות א. ומכך ר' מלכים פרק י'. דיני מנות, דיני גיבנה, אונאה, עורך שכר שכיר, מקח וממכר (רבינו להלן לד' י'). משער, הרוי שבאות קיימו גם מצוות שלא נצטו עליהם בני נח.

ומה שהקב"ה רצה להשבע לכל אחד מהאבות לחוד, כדי להודיע בו שכל אחד מהם ראוי לכבודemo עמו ברית, ושהוכות של כל אחד מהם עומדת לפני לורעם. ואעפ"י שהשכבה הראשונה מספקת*. יותר וכות וocabו הוא להם שנשבע לשלהם. וכן אמר ה': רוכרתי את בריתך יצחק ואף את בריתך אברהם אבוכו (ויקרא כו' מכ'). שייכורו שכל אחד מהם בא בכורת עם האלים*. ויתכן שה' חירש ליצחק בשכבה זו זאת שיקים בו עצמו את השכבה שנשבע לאברהם אבוי, שהיה הוא עצמו לרוכה בעדים כמו שאמר לאברהם אבוי: והתברכו בורע כל גוי הארץ. ולפ' זה שפט הפסוק הוא: ותקומו בך את השכבה אשר נשבעה לאברהם אביך, שתהייה אתה בעצם לרוכה בעדים. וכן אמר ה': גם לע יעקב: ונברכו בך כל משפחות האדמה ובזעיר (להלן מה יד).

האבית קיימו את התורה שכוכב ושבעל-פה רק בארכן*. — פשט הפסוק הוא: רישמר משמרתי, הוא שמר את האמונה בה, מנות, את מה שזרחי לו כל פעם. חוקות, את דרכיו ונהגו. ותויה, מצות מילה ומצוות בני נח.

(ה) וישמר משמרתי*. כתוב רשי: בכלל, כנסוסיהם אותו. משמרתי, גוראות להרתקה. בגון שניות לעיריות שבת מצויה, מצות שלאו לא נכתבו דין הוא שיברגב, בגון געל ואשפכות דמים. חוקוי, דברים שיציר הרע ועובד גולולים משיבין עליהם. בגון אלילה חור ואלבישת שעטנו שאון טעם בדבר אל המלך גור חקו על עבדיו. ותויה, להביה תורה שבעל פה הלהקה למשה מסfine. עכ"ל.

הרי שכל הפירוש הזה מכווס על ההנחה שאברהם קים ושמר את התורה עד שלא ניתנה. וכך אמרו ר' חז"ל (כ"ר אה' ב) על הפסוק: וחוץ להם יוסף עגלות (להלן מה כא). שוסף נפרד מיעקב כשהעסכו בפרשת עגלת ערופה, כי יעקב היה עוסק בתורה כמו אברהם. אעפ"י שאז עדין לא ניתנה התורה, כמו שכחוב אצל אברהם: וישמר משמרתי מצוות חותמי ותויה, וש אברהם היה מקיים אפלו דקדוקי תורה והיה מלמד את בניו חורה.

פנוי ירושלים

שיםים בו עצמו את השכבה שנשבע לאבוי. מנות, חותמי, ותויה. (ה) משמרתי. השלה היא, מהו המוכן של משמרתי. השכבה שנשבע לאבוי. לכן ממשין ובינו שהוא אמר לו

עכוניה ויה רניות הפטרים, ואות בונם.

ובגלוי מברכיו מצוח בפי נח כל', שכן תורה להם.

טוב ירושלים

שנוצירנו לקיים את המצוות ההלויות בגוף בכל מקום*. וכבר רמו זול' סוד זה* לאלהי הארץ. אעפ"י שנצירנו לאוור עליון בעזה להלן (ויקרא יא:ה, וברם יא:ח). ואיסור הקמת מצבה בפסטרוי בדברים פסקא מג'. ואני אעירו אוטך בזאת להלן (ויקרא יא:ה, וברם יא:ח). ואיסור הקמת מצבה

ומה שדרשו חיל' (כיד' צ' ז') על יוסף שהיה שומר שכת אפילו במצרים. והוא מפני שבת שקורלה בכל המצווה מכיוון שהיא עדות על חירותו העולמי. וכך היה עושה זאת כדי ללמד לבניו את האמונה בבריאות העולם ולהזיא מלכם עיי' ואות השקפת העכורה ורזה ודעת המצריים. זו היא כונת רוז'ל⁴.

וברך פשת הפירוש כך: **שמרתי**, היא האמונה באלהים. דהיינו שהאמין בה' המויחד, ושמירתו זו בלבו, חולק בה על עמודי עבדה וזה, וקרא בשם ה' וקידר ריבס לעבודות*. מצוחה, שעשה את כל מה שצוחה, והיינו ציווי "לך מארץ", ולהעלות בנו לעולה, ולגרש את האמה ואתנה*. בדריכי ה', והוא חנן ורוחם, עשה צדקה ומשפט, וזכה את בניו ואת ביתו על הרוברים קוקוטי, שהלך בדריכי ה', ותורוותי, שמיל את עצמו ואט בניו וצבריו ובכיס אט כל מזומנים בגין יט שמו טוביה לה'תם.

רֹאשֶׁלְמִינָנִי

מכובס על הדרש שאע"ה קיים את החורה שכחכ
ושבע"פ. לכן ממשיך רבינו לפреш בדרכ פשט.
לעבורתו. כלומר, למלה "שמיריה" יש שלשה מובנים.
א. שמירה מאידך. ב. שמירה מהתקפה. ג. שמור למן
אורן. ואע"ה שמר את האמונה על כל מובנה. הוא
ספר עלייה שלא תאבך ממנה. והגן עליה מהתקפות
וקישות עוכבי ע"ז. ושמר אותה לדורות ע"ז שהקם
גנואה של מאמנים.

בקים משה רבינו מזכורים. כי גם בימי היהודים המאכבה דינן אהובה לפיה הקב"ה. גם הtabיא מה שכותב רביינו הילרמן בספר ברורה שאלות האזונן שנותרנו בחרב

בדרכיו ה', ולפי זה "חוק" האמור כאן מוכנו הנגזה ודרה. כמו שפרש רביינו על: שם שם לו חוק ומשפט (שםות ג' ר' בר)

שhn תורה להם, כלומר הורה קבוצה לדורות. גמ' ר"ל. ולפי זה לא קשה על פירוש רשי". אבל הוא

ויאמר אהתני חיה, על הבנים לא שאלהוג, כי יאמר בני אשה אשתה הם כל.
ד) ויהי לו מקנה צאן ומקנה בקר ועבירה רעה, אותן נגמלים וחמורים עכירים וশפחות.
ויביר הפקח זה, ולא תכיר צוף והב באשר נאכר אברדים (ליל ג' כ), בעבור כי געלתו
שר נתרגל בה בארץ פלשתים במקנה ובעבירה הדורה, ייקראו אותו פלשתים בעניינו ההוא. ויה
עם: כי עצותם מטען פואד. אמר לו, גם ל' שני הפלך אין בבייחי מקנה ועבירה במו', וחרפה
אא לע להוות בירחה גדרול מבית המלך.

בגיה נחל בדר. רחוק מן העיר. וישב ויחפר אח בארות הנפים אשר חפר בימי אברם זעיר ופלשתים פלשתים, קדם שופע עזקה ממערב לערן. לנו רשות". ונראה מזכיריו ששם בארכות הגופרים פאן, כמו שאמר (פרק טו): סתומים פלשתים וימלאו עפר. וזה אכן בפ' כי

צִבְיָרֶשֶׁלֶם

שי שאנשי גור ראו את הבנים חשבו לפי חומרם שהוא אחוטו.

⁴ ויאמר אהותי היא*. רעל הבנים לא שאלו אותו, מפני שאמר בזה שהם בניו מasma אהרת.

"עובדיה" מוכנה "כח עבודה". יצחק גדל בוגר מaad במקנה ועובדיה. הפלשטים קנוו בו גובלן. אbamילך אמר לו שליך לברור מה פנוי שחרפה היא להם שמקבצוו היה יותר גובלן מקנה המפלץ. *) ויודה לו מקנה צאן ומוקנה בקר ועובדיה רבה*. ב"עובדיה" נכללים אthonות וגמלים וחמורים ושפוחות*. ומה שהפסוק מזכיר את אלה ואינו מזכיר שהיה לו כסף והוב כמו שישפר ברכום בכד מאד במקנה בכסף וכובחוב (לעיל יג), מפני שבא לומד שהגדרה שהגיעה א' שהשתחים היהת במקנה ועובדיה*. וההפלשטים קנוו בו גובל דבר זה. וזהו גם הפירוש של מגנו מאד*, שאbamilך אמר לו, נס לי, שני המלך. אין בכתיי מקנה ועובדיה כמו שיש לנו. ר' שהייה ביתך גודל מבית המפלץ.

הפלשטים كانوا ביצחק, סתמו לו את כל הבארות שהיו לו בירושה מאכינו. ואכימלך שלוחו מהה. יצחק עב בת גור והריבש בערי ארחות בגלול פליטים וארץ אמת'ה ג'ר גור וח'רוו והריב בה. אברם היה יונתן חברו אמש'ה הפליטים בארכומ'ן אל'ר והשא'ר ארכומ'ן ג'ר גור אמר'ה ג'ר'ש.

בנחל גדר*. כתוב רשיי: "בנחל גדר, רוחוק מן העיר. וישב ויחפור את אברות המים אשר חפרו כיי אברהם אבינו ופלתחים סתומים קדום שנגע יצחק מגור חזון וחפרן. עכ"ל. ומדבריו נראת הabbrות הנזכרים כאן הם אוטם הabbrות הנזכרים לעיל (פסקט ט) שסתומים לפשלחים ומלואם עפר*.

ג' ירושלים

[ורודא כהה'יב"ע ורשי' והדר' ק שפירושו שגדל בעשו
ונכסים].
עצמת מטב' מאד. לרבותיו היה קשה, בשלמא לרשי'
עצם יצחק מטנו עז' שנהייה יותר עשרו ממון. אבל
לרבינו אין עצם מטנו עז' שהרי לו מתקה וverbora יותר
ממן. ומתרץ שעז' העם מטנו בגודלה וכובדו.

(י'יה) בנהל גדר. השאלות הן: א. האם הבאות שחרר אברדים נוכנים בין הם ואחות הבאות הנוכנים לעיל בפסק ט'ז, או אם בארות אחרים. ב. איפה הין בארות אלה. ג. מתי סתמו אתם הפלשטים, ומרוח. ד. האם הבאות שחרר ייחק בחול הין אתם הבאות שחרר אברדים או גנו בגאות חזשים.

המלה עפר. כלומר דעת רשי". א. הארות שחרפ' אරחות הנורמים כאן אוטם האורתוניכים ליל' בפסוק טיז. ב. ארות אלה היו בוגר'ו. ג. הפלשטים מטב' אוטם אחות ברורה פניו שאמרו "בלב' לה' ע מטרופת עבדים ושבחו. מלון עברה"ו. לא הכרא"ע

ליה;
העקב צ';
וכתב

תסרות ה
אלגנולית צלולני היררכיה * (ב) אפר
הה ממנה. קלומר (ב) (צ'ל א. ק.
בד-בלר, 1970) דגש

יש נוהלן פרק שמני בבא בררא

ען טזפסט
נֶר צָהָה קְבִּגְנָה

ס"ד א' צי"ז פ"ג מ"ט
נחלת כלכלה ג' סטג
ע"ז ט' טוד"ט מה' טין

11

רמב"ם שמות יז בשלחן

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָשָׁעַ בַּחֲרִלְנוּ גָּבְרִיא וּפֹקֵד אֲנֵה קְרָבָא בְּעַמְלָק מַהְרָא אֲנֵה כָּחָרָא רַא תְּעַבְּדוּ בְּעַמְלָק וְהַופְּרָא רַא תְּעַבְּדוּ בְּעַמְלָק בְּנֵי מִן לְקָט בְּהִיר רַשְׁיָּה

הברlig צו גו כל כחפו וילם דרך, כי חוטו כתן אלה חפן וווער, הצעתו חול חפן זו זוכן ל', וכותן צו נו, וכן צוינא, וכן סלטאות, פגשו צהדים חדה, מער לו חוטו כתן האי, צעליטו מעליו ודעת הכלב וווער צוינא, חמי לו הצעו, יוניך יודע סיקון האי, צעליטו מעליו ודעת הכלב וווער צוינא, צאנז כבוד תלמידיך כלמוו (הכממייס) (הנאות ד' ע"ט), יוניך צאנז כבוד תלמידיך ציגע מליך צעלאך', וכבוד חדרק כמורלה רציך מניין, צעליטו נומלמר (גמ"ד ע"ט) ווילומר חסין הול מכך כי לדני, כללו הרכן גודל מהיהו ביש* וועסך שת חדרו לבנו, ומורה רבך כמורלה שמייס מניין, צעליטו נומלמר (גמ"ד ע"ט) הדוי מסק כלחן, כלם אין בטולס, חייזן בס הא"ת צעליטו מסק כלחן, כלם אין בטולס, חייזן בס וווער צוינא קהילו מרדוו* צהקב'ב (מקיל' - לויים, כמודיעים צען קהילו מרדוו* צהקב'ב (מקיל' - צ'ה: וזה דלחטם. גו ען בעקן*) וכבלחץ צו (ס' צ'ה: מחר. צעת המלחמה* האנגי ננט (אליל'): בחר נו אונשימים. גזוריים ווועלוי חטנו* שבכח צוותן סייעתן (מקיל' - ע"ט), דצר חחר צחר לנו הונשים, יונדען לאטן צפפס, נפי צבוי טעלק מספסיס צו:

יע שוחאת - גודל האחים הא... פשע

וּר הַחִיִּם

"ג") כה דגורי אלה ולו נומעקו גמלחמה כל הולך,
כח סנייטס גנמלהן כנד זמין כמייס וגנאה
גמלחמה כל טמלה:

ג. ויאמר מophe אליך זה. נתקבב מטה נזקכין

אור בהיר

ולפוך זה יסיה פ"י חינם לנו, סהו נכהורה מיוון, וכן לו צהיר, הלא ודהי פירושו כמו לנו, חי ומהה, נדומה לנו.

אוניברסיטאות

אונקלום

וְתוּל: וְהָא אֲנָא קָאֵם גַּדְמָה
תִּפְנִין עַל טֶנֶרֶא בְּחֹורֶב וְתִמְחֵי
בְּטֶנֶרֶא יוֹפְקָוּן מִנָּה קְמָא וַיְשַׁתִּ
עַמָּא וְעַבְרָב כָּן מְשָׁה לְעַנִּי סְכִי
יִשְׂרָאֵל: וְקַרְאָ שְׁמָא דָּרְתָּרָא
נְסָתָרָא וְמְצֻוֹתָא עַל רַנְצָוָה בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְעַל רַגְסָאוָה קְרָם "י"
לְמַיְמָרָה הָאִתָּה שְׁכִינָתָה רְיֵי
בְּנֵינוֹא אָמָּה? חָ וְאַתָּה עַמְלָק
וְאַחֲ קָרְבָּא עַם יִשְׂרָאֵל בְּרַפְּרוּם:

٢٠١٦

תלמוד לומר חסר בכית צו ה' כת סילור, הל' ס"ז
ישרחל הומרים על כתמתה. סח"יו מוקן הל' פורטנית. צו לכה פרעא. ומולרים כמה מכות. צמגריס וועל סי. נך נחלמי חסר בכית צו ה' כת סי. וויה עטה סח' לעודב כו וו מוקן וויל' - ח' כת ז"ה: (1) והחייב בצד'. נל' ק'ו' לה נלה מורה' הל' ז"ה: צ' מוקום על' אング' ליטש' קלטני' סו' דוק' לאפק על' חלך' כמו נחנוך י' על מוקם נ'י. ווון קודשי. ווון ספירין, וכלו' נבקע מפני' (ויל'): (ח) ויבא ספמייה: ו) ה' נתקטיח' מה' מתן כל' פרצת עמלק, טהרי' ט' מקומו, כי גולדידיס' מה' נטס' דע' עמלק, ה' נתקטיח' על מקריה' וו. ווון כל' ס' פא' רקע' ט' מקומו, כי כל' ס' פא'
די' נומר ויקרא ס' המוקם וו' וועל' נסומס' ט' כ', ומ' וגמ' הומר פיט' ב' קרכז' ט' מה' ה' נו' ווונך' ה' תכס', כ' ז' קרכז' ט' ה'ן, חייכס' ס' קרכז' צ' ווונך' ה' תכס', ווותס' יונקיס' לי' ותדשו' כו'ן ה'ן, מצל' ה'דרס' גאנדר' הומר פיט' ב' קרכז' ט' מה' ה' נו' ווונך' ה' תכס' עס'

ג'ור חתימים

א אשר כלים צו וגויי זכה ויקו לניצח, ונש קה עמק זקניהם לדין שחקים סכלגנא: **ב** חסן מיס צדי זיקנות לא כמלון מיס נמי וגייל וללא חצצור זיך פלט יכיה לניצח, ונש קה עמק זקניהם לדין שחקים סכלגנא:

ב. הַגְּנִי עָמֵד וְגֹויי פְּרִוּס לְפִינַּק גַּמְקוּס זֶה גַּמְנוּס זֶה גַּמְנוּס צְלִין קַעֲנִיתָן מַקּוֹס צְלִין יְסִיכָּן צְלִין כַּעֲנִיתָן הַלְּמָה טַמְקָוָס שַׁתְּגָלְלָן צְוָה כַּעֲלָה טַלְיָנוּ תַּצְרָעָן, הוּא כְּפִי מְעֻלָּה כְּנַנְתָּה כַּמְקוֹס כַּמְקוֹס כַּמְקוֹדָך, הוּא כְּפִי כְּדָרוּס דְּמוּפָה: **ג**. וַיַּבָּא עַמְלָק וְגֹוי: לְגֹוֹת סַנְמַעְלָו נַחֲוָה יְהִי זַמְנְתָלָה נְמִיס וְלְמָחָר וְלְמִתְגָּזִיג (וְרַמְּיָה)

אור בהיר

רְגָבָן) וַיֹּאמֶר סִיסָּה לֵב בְּמֹתָא, אַלְרָקָן לְפִנֵּי מוֹתָא, וְשׂוֹדְגָן כָּמָה וּכְמָה גְּדוּלָה עֲשָׂה נְמֻטָּה זוֹ, וְלֹמֶד גַּדְעָן דָּקָה חֹתָם זֶה כְּכָל
חַיּוֹל. רְגָבָן) וְשָׁבֵן הַסּוֹר וְעַדְיָין לְפִנֵּי סִיסָּה מִתְּחַנֵּן עַל הַזָּר שִׁיכָּלֵב לְפִנֵּי מִלְּגָדָה, וְזַיְתָה לְפִנֵּי
וְנוּ. רְגָבָן) כְּמוֹמָרָו בְּרַפִּידִיס.

אונקלוס

לְפִיחָרֶב: פ' מפטייר ד' ו' אמר יהוזה אל
משה כתוב זאת וברון בספר ושים
באוני יהושע כי מה אמחה את זכר
עמתק מתחת השמים: ט' ויבנו משה
מוצב ויקרא שם יהוה ונפי: ט' ו' אמר
וזכרנו בספר ושי קרט יהושע
ורי ממחא אמרית ית רוכרנא
עללק מתחות שמיא: ט' ובנא
אשר פרדקה ופוך עלייה קרט
רעדר לה נסן: ט' ו' אמר
שבועה אמריא ר' ט' פון קרט
חילא רשכנתה על קרסה וקער
ברז'ג

הרג חומס צאיו נסואה לחסונה כל המלממה של דוחיתם ממכילה, שאליך הרי ספירה יש נכמונ, ויחסים טלי הרגס והה'ג מלי מון ספירושו פריניה, כי אין שפער לחומס עס פי הדרה, אלוי ודי שפער הגנוליס ונשא חומס אל עמלק חלא, וסוס טרא זו כה לארכג הגנוליס למא גל האג כולם, הילו בס הפליטס קי סס נמלמלה, ועודלו צלע מפי רחמיון הינטס אלן גל פי קדשו וגאך'ג אודין רץ' נימוד על וו כי קלקי עדעתן עטשו נבר צלע עס פדריזו, פי צלע נמי נכמונ דוס זוי שפק'ה'ג ווא נאלטס עמו אלין ייגו עמלק וכו' ויחמג מסחה וכו', נס ממלפטו כל מטה נלהך עט' עט' עט' עט' מטמס א' (ב') הארלה גוז שום ומוקפה גזולה סתכלל גוזונג גודלומס כל יטרול נפני כל השוטם, מצל למתקטי רותחת וו' לדוחיתם נמנומת טוף פ' כי מיל'ג (ג'), והן הפי' שיכונן פקר מחה קמחה, כי מינא "היה" מננד זום (ב' ב'): א' (ב' ב') צלע'ג נמא דורך צממי'ו יוסען, וכובע קחרינו זבגס אונרמו דבר זה כמה פעמים. ולו יסיה שטפה סכנין וידר רכמי, עט'ג כל נחמת הבוג דין עד שעט' הפלורו, ווסט' דנטל גור צוין מעלו (ל'): (בב) על יכס צוא צלע'ג מלאה תלמס ממחה מתחם הקטensis, טול' פירושו אלו נצמי'י הלחמה צ'ג'ה'ג הוועט נאפק (רא'ם), וכל שטפה סטטנווילו רץ'ן נטה מלחמות מכס וחמי'ן גומרו גנדסט (ב' ב'), וכוכונה צלע'ג צטטמה סיל'ג כי' מארלו דו נקמה, וו'ג' מטמרו מטמל על קוממי� וו'ג' נלטס גו, ציס צלע'ג יאטען כי' חוארה סי' צטטמווילו צטטמה סיל'ג כי' מארלו דו נקמה, וו'ג' מטמרו מטמל על קוממי� וו'ג' נלטס גו, ציס צלע'ג יאטען כי' חוארה סי' (בג) ו' אקדמה לדיינו הסמונ, לפי שטפה דבר וו נצעין' נלטס סט' קראלה אה' קוממי'ה', וו'ג' מטמר סט' צו' ד' (בד) דרכ' מטל מטה רע'ג קראלה צס נטו נלטס פט' המזג צט'ם קראלה אה' צו' וו'ג' מטמר סט' צו' א' (ה) ציס סט' צטטמווילו סט' נטה מזב ענשו הק'ג'ה'ג וו'ג' צטטמה נטה מזב ענשו הק'ג'ה'ג וו'ג' מטמר סט' צו' א' (ה'ה) סט' צטטמווילו סט' נטה מזב ענשו הק'ג'ה'ג וו'ג' צטטמה נטה מזב ענשו הק'ג'ה'ג וו'ג' מטמר סט' צו' א' (ה'ה)

זור החיים

ד. ושיים כלויי וגוי. לירק לדעת על מכ נסימוד מהמר וכ לוכטע לדרי). ואלו כי נגד טרחה יוכטע וויאס ככעמתה עמלך ומוקפ וויאס צרכו כל דודיק חיך ולג עטח כי מא טרחהו נטעות כרכע זא, נוח גול כי לככיג יונטו וויאס נטעת להמר לו צחונוין) פירוטם כי סדרן סוח נטהיג למא שגדלו כל יוכטע וויאס לו כי גול יולאג על סדרן

אור בהיר

רננה) כמה נחמו, וכי יש קודנדנה. נן) פירוט מה ישים הגדנרים דוקה נחוני יחותע.

אונקלז

בִּידֵיכֶן וַיַּעֲשֵׂה יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר אָמַר לְךָ
מֹשֶׁה לְהַלְכָם בְּעַמְלֵךְ וּמֹשֶׁה אָהָרְן
וְחוֹר עַלְוֹ רָאשֵׁ הַגְּבֻעָה: « וְהִיא
כַּאֲשֶׁר יְרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגַבְרֵל יִשְׂרָאֵל
וּכְאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְגַבְרֵעַמְלֵךְ: » וַיַּדַּע
מֹשֶׁה יְקֻנֵן וְסִכְנוֹ אָבָנָה וְשִׁוְאוֹת
תְּחֻזּוֹתָיו וַיַּתְבִּיא עַלְהָה וְאָהָרְן וְחוֹר
סְעִירָה בְּיוֹחָדָה מִקְאָה חֶד וּמִקְאָה חֶרֶב
וְתוֹהָה יְרוּחָם פְּרִיסָן בְּצָבוֹעַ רְעֵל
שְׁמָשָׁא: » וַיַּתְבִּרְכֵר יְהוֹשֻׁעַ יְה
עַמְלֵךְ וְיהִי עַמְּהָ לְפָטָם דָּחָבִכִּי
וְיִתְהַלֵּשְׂ יְהוֹשֻׁעַ אֶת-עַמְלֵךְ וְאֶת-עַמוֹּ

בבב

(ג) ומשה אהרן וחור. מכהן מהנויות קדושים ג' העצור לפני כתובך^๑, בתקינות כיו סרויס (חיל- מה): חור. נכה כל מריס סיקי^๒, וככל צעלה (cosa מה): (יל) באשר ירים משה ירו. וכי ידו כל מכה נוחות כו* במלחתם^๓ וכוי כדריתיה בר'כ (כ"ט - חיל- מה): (יב) וזרי משה כבדים. צבאיים בתקינות נזנוק ומנס המר כתובו^๔ נמייקו ידו (חיל): ויקחו. הכהן וחור: אבן וישמו תחתיו^๕. ולמה ישב לו על כר וכסת, להר, יסחול סרוין גער, אף חי לחים עמכם גער (חיל - חמיה^๖): ויהי ידיו אמונה. ט' וкоו מטה ונדי חלומנו, פרוטות כטמים נחפלת נלומנו ונוכו: עד בא השם. ט' סכיו מלוקים מהצעין^๗ אף הצעות צהילטרולג'ה^๘ צהיז שפה כס נוחיחס, וכטעמי כס מכה חמה וועלגע הפת כצעות (חיל): (ו) ויחלח ידוושע. חתן רחבי גבוריו, וגח צהיר הלה חלף צפס^๙ ולג' קרנס כלם, מכלהן חי לו מדים נעכט^๑ על פי קדבור כל צבינה צוינו נוחאות: אשון גלומות ואנרגיות להפוך: (חיל):

ד"ה לפ' סלדן דבר לנו האנדים מטעם קלה שם אין אנדים פירין נזכר, מפני שהוא קה לנו אנדים (מ"ל): יא) פ' ב' האנדים שעמדת אבן הצלמת נזכר מוה ומוה (עין מג"ג מקס' ס'ק י"י), וכן נצדיל פולויש והמ מקפ' הסכומו צעלו עמו (ג'א): יב) מהר וסתם לומר צפומלום כס וטבה אין מירק סלמון ליטמסו (רא"ס): ג' וזה לא יתקן צה"ג נמה האה מניין ידי ציתוגן עמלק, ווילון ועוד יש כוֹס ל'עכ' ס'וּה'וּ על נגבר יאללה, לפ' סאנדר זין כסאום נכם צלמאלר יריס מסה וגוו' שענדוו לנו לטלניות סנטמאיס וגס נגיד יאללה (כ'ב): יד) יעדנו צגנוו הגנளיס פיה וגס צעת מותו לנו נם ליטו, וכודו, צנטגדו ידי לפ' שעט צטכל פנס, וגס קלומו לנו פונס קיה נמה צעתה לח יתוטע צדליך נס"ג, חטפ"כ קיה לו ליל' גס הוע עמו (מ"ל), ומלען סמלילה: להלני שטהור מטה ליטעט מהר לנו נאנדים לנו פיא מטה עט, מוה מלהה שטה קיה לו נטול האנדים: טו) מה יהל לנו מהןן זו, השיק שחמכו בדיין, ודחיי לודיעתו צה' יסן על כר וכו': טז) נטלורה לרלה שט בעט סלמון צידוי כל מטה כי פרוטות כל כסים, אבל וא' צוין נוחאות: אשון גלומות ואנרגיות להפוך: (חיל):

ולוועיש צמיה צממח פקון מלענרטס נומערלען (רא"ם): ייח' חכמת כוכביהם ומולתם, ולעון יווי סיל' ייט' טר'.

רָسֶג שְׁמוֹת יְהוָה בְּשַׁלֵּחַ

בִּידֵי־עַשְׂרֶן וַיַּעֲשֵׂה יְהוֹשֻׁעַ בָּאֵשׁ
מֵשֶׁה לְהַלֵּם בְּעַמְלָק וּמִ
וּחוֹר עַלְוָה רָאשׁ הַגְּבֻעָה:
כַּאֲשֶׁר יָרִים מֵשֶׁה יָדוֹ וְנֶגֶב
וּכְאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְנֶגֶב עַמְקָה
מֵשֶׁה כְּבָדִים וַיַּחֲזִיא אָבִ
תַּחַתְיוֹ וַיִּשְׁבַּע עַלְיהָ וְאָנוּ
תִּמְכוּ בַּיָּדָיו מִזָּה אָחָר וְ
וַיַּחֲזִיא יָדוֹ אָמְנוֹנָה עַד־בָּאֵ
י וַיַּחֲלֵשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת־עַמְלָק

וכתיב במן שמות זו ששת ימי תולקתו ובוים השבעי שבת לא יהוה בו. ביום דלא משבח ביה מזוני מה ברכאת אשכחנה ביה כיוון שלא נמצא בו מזון, אויש ברכה המזא כו **ל** אלא הבי תאנא אלא כך למדנו כל ברכאנן דעלילא וחתא ביוםא שבעהה תלין כל הכרחות שלמעלה ושלמטה תלויות ביום השבעי וחאנא ולמדנו אמאי לא אשכחנה מזא ביוםא שבעהה מרדוע לא נמצא מן ביום השבעי מושם דההוא יומא מתברבן מיניה כל שיתא יומין לעlain וככל חד וחד ייחיב מזונייה לחטא כל חד ביוםוי מההיא ברכה מתברבן ביוםא שבעהה כיוון שאותו יום מתברבים ממנה של ששה ימים עליינן, וככל אחד ואחד נזון מזון למטה כל אחד ביוםיו מאוחה ברכה שמתברבים מהוים השבעי ובגינוי כך ולכך מאן דאייחו בדרנא דמהימונא בעי לסדרא פטורא ולאחטקה שעורחה בליליא רשבחא בגין ריחברך פטוריה כל איניון שיתא יומין ולכך מי שהוא בעל אמרנה, צידך לסדר שלחנו ולחקון שעורה בלילה שבת כדי שהברך שלחנו כל ששה ימים אלה דהא בההו זמנה אוזדמן ברכה לאחברכא כל שיתא יומין דשבחא וברכתא לא אשכחנה בפטורא ריקנייא כי באוthon זמן מודמגה ברכה לביך כל הששה ימים של השבוע, וברכה לא נמצאת על שולחן ריק ועל כך בעי לסדרא פטוריה בליליא רשבחא בנחמי ובמזוני ולכך צידך לסדר שלחנו בלילה שבת בלחם ומזון. רבינו יצחק אמר אפילו ביוםא דשבחא נמי אפילו ביום השבת נסכו.

ב' ט' ט

כינור המאמר

עה הקורתה ואומר שום ביום השבת ציריך לערוך שלוחן כדי לקבל נס מכרכת מרת רום שהא כרכה עליונה יותר **רבי יהודה** אמר חולק על ר' ברוךתו במו שלוחן לחם הפנים. ואמר ר' הורה כי אין לנו ענן השבח רבעין וקראת לשבת ענן אלא עיי' לאעתנanga בהאי יומא ולמיכל תלת שותדי שבשנתא ר' אלביה ממש בגין שבעה ועוגנא בהאי יומא ציריך מצא שבעה ועוגן בים והלא כל' סעודות שבת ברוי ר' גותן ביר' ימי הרוח מוןך לפולני בכל יומם והמוסוף מיום א' ליום ב' חסרין בכיר אבל ענו וברחו. אבל ביום השבח הוא מקור הרכבות ול' ציבחה שביחסו מונחן, הוא משפייע ומוסיף עעכ' עניינו בעלים הוה, כן יושב עלי מעלה. עכ' **רבי אבא אמר** ר' אבא חולק על יהודה ואינו סוכר שציריך הסדרת השולחן, ומורה ר' יהודה שציריך להחנגן בשלש סעודות וחולק על ציצחק ברכבר אחר, כי לפ' רעחו אינו חיב לסדר ולוחן ביום כי אם פעם אחת, ומורה ר' אבא לר' קוק שציריך בס' פעם, ועוד שציריך על מ' מ' **ר' והרא'** גראתת באיננו יומין עיליא דמתפרקן מהאי יומא להחכר השחותה אל הרכבות שבאותם ימים שלמעלה, היינו כת' נה' הימים העליונים המהכרבים מהיום הזה, כת' וזה וכו' ר' יצחק שסדרת השולחן הווא השחותה האולדת המקדושים ר' הרכנים מתקבלים שפע הנקרת האמצעת והוא שוה אלר' מורה' ק'. געת בא לחרץ קושית ר' יהודה על ר' יג'ת' ואמר

אמר וברך אליהם את יותם השבעי. ומתוך אלה
הכוי תנאנַאַןְ ווּלְ הרם^ק: וכור העניין ב' כינוי
החול והחוטם הוא כי השפע הנשי או יכולות
מי החול. והחוטם הוא כי השפע הנשי או יכולות
שניעו למתה אלא ע"י לבוש הייצור הקורובים
על השעה. ובכך השבנה החסינית מושבתת בלבושים והשלט
ירזון ע"י השבינה החסינית מושבתת בלבושים
שהם לבושים והוא וו"ט. ולכך אין שפע נשי בשעה.
אמנם שפע רוחני מזו הוגשנות וושאובאטס ממנה מוזן רוחני
כדי להנשימו ולהפיצו אל החחוניות איש יומו, לפיו
שאן אין מזון נשימן נזכיר. לכן אכן מזון לריצניטס
ארצברת, ביום שבת רם כבבאים שבע ומונה וחוץ
הකורהה לכל וו' ימים מיום מילאכי עליון. וזה
הרואה נמרה שרכחת קדושתו של מלך מלכי
המלכים ולא תח קדושת המלכים. וו"ש מאן
דאיהו בדרוג דמה ימונוטא ווּלְ כו' מי שרוא
בעל אמונה, צריך לסדר שלוחנו ולחתקן סורה בليل
שבה כדי שירחיך שלוחן כל שעה ימס אלה ר"ל
דרוקא בני ישראלי קדושים שהם מצד האצליזה בני
מדרמאניא באשו לשדרוא וכו כדי שיתתרבך שלוחנים
לילאי יצטרכו לקבב משחה ימס. ועל כך בעי
לשדרוא פטוריה בליליא דשבדנא בנהמי
ובמצוני ולכך צריך לסדר שלוחנו בלילה שב לחתם
ומזון. ואומרו בליליא. לא שאין חיב' כני סעודות
אליא שאן הענן אליא כדי לקבב ברדיישן, ובין
שנשבנש שב וואה מנוחה שלוחן רדור ותברכו
מן מהוניה. ולזה אמר לילאי דשבדנא, אבל נסערות
בגערויה קירמי. רבינו יצחק אמר אפיילו ביומה
דשבדנא נמי פאיילו כו' השבח נס זו. חולק על

מה אעשה לך
חישר ברבחתא
דר ליה לבך נש
תק מ"ט, משוט
ה אינה שורה על
לברבא עליו
ל ואם אין יכול
בריקניא ציריך
ונ אמרה אין
תח בא בהאי ודאי
א משמנן נפקא
ך להדריך נרות
תת אמרה, תליט
עוענא בריגז רבינו

ב' שין כד בלהו
ה הקורושים כאשר
דקדושא בריך
ג' שמוא דקב"ה
דו שלנא נברא. ר'
ג' שמוא קדישא
של הקב"ה אלא
בראשית בראשית
ס' לא זכר השם
ושםם. מכאן
קנות ובחיב לא
א' קדישא השם
כח לכל העולם
וח' ולא שורה על

ו' יות השבעי